Mr. H. BUTKEVICIUS
1126 Belvedere Ave.,
Oshawa, Ont. L1H 1T1

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 30-32 – 1976 m. RUGPIŪČIO – AUGUST 11 d. – CANADA – MONTREAL – (Established 1941).

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

AMIN KERŠTAS STUDENTAMS

Neįtikėtinai žmogžudiškas elgesys Ugandos prezidento Amin su Maherere Universiteto studentais Kampaloje apstulbino ir papiktino visą pasaulį. Pasiskundus jo sūnui, kad kolegos iš jo pasijuokė, diktatorius Amin du kartu pasiuntė kariuomenės dalinius, įsakydamas šaudyti studentus.

Sušaudyta dabartinėmis žiniomis apie 100, šimtai dingę, spėjama suareštuoti. Arti 1000 studentų buvo sužeisti. Kai kurie buvo metami iš 3-io ir 4-to aukšto balkonų. Moterys buvo kareivių niekinamos. Kai kurioms besiginančioms, bajonetėmis buvo nukirstos krūtys. Apie 500 suimtų.

Prezidentas Ami buvo ir nepatenkintas, kad studentai aukščiau skundėsi, jog nepakanka maisto bendrabučiuose, per anksti uždaromos bibliotekos dėl stokos elektros lempučių.

AMIN – LIGONIS

Gydytojas, tris metus gydęs Idi Amin, tvirtina, kad pakrikęs Ugandos prezidento elgesys yra smegenų negalavimo, iššaukto sifilio ligos, padarinys.

Visais atžvilgiais Idi Amin yra ligonis, ne tik protiniai – tvirtina dr. Marcel Assael, Jeruzalės Universiteto lektorius.

VIENU STREIKŲ MAŽIAU

Ligoninių administracijos darbuotojai pradėjo ruoštis grįžti į darbą po streiko į Montreallo ligoninės. Medicinos technikai, po 7 savaičių streiko, sugrįžo į darbus.

Medicinos technikai, kartu su x spindulių ir laboratorijų personalu nubalsavo 77% dauguma priimti keturių metų darbo kontraktą, kuris pajamų atžvilgiu juos bevelk sulygina su slaugėmis.

Darbas ligoninėse netrukus grįš į normalią padėtį, kai perkrautosios pacientais, galės juos grąžinti į streiko paliestas prancūzų ligoninės.

CHOQUETTE NUSTEBINO

Vienas pačių griežčiausių Bill 22 įstatymo vykdytojų bei jam pritarėjų Jerome Choquette tikrai pritrenkė visus, paskelbęs laikraštyje, kad jis mėnesiais svarstęs savo pažiūras ir priėjęs išvados, jog Quebec'o provincijoje tėvams turėtų būti duodama pilna laisvė siųsti savo vaikus į anglų ar prancūzų mokyklas.

Šitoksai atsivertimas atrodo mažiau keistas, paskelbus, kad Popular National

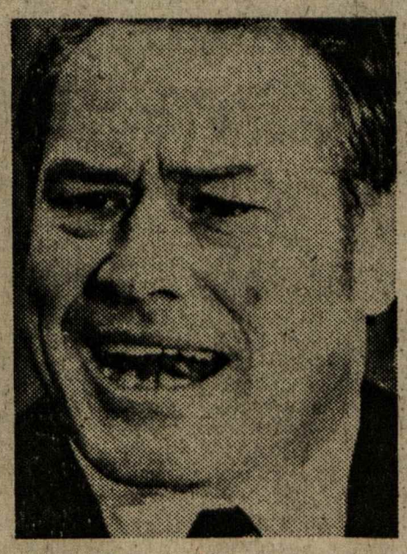

Jerome Choquette

Party ir UN ruošiasi susijungti.

Nevisi tiki Choquette rimtu pergalvojimu Bill 22, įtardami jį trokštant vadovauti naujajai partijai.

GAMTOS NELAIMĖS

Siautęs Bell vardu pavadintas uraganas Amerikoje, Šiaurės Rytų pakraštyje, atsimušęs į Kanadą- atnešė didelį kiekį kritulių. Hurikanas padarė milžiniškų nuostolių, sukeldamas potvynius ir 100 m. į valandą vėjo stiprumu, išraudamas medžius, elektros įtaisymus išversdamas pastatus.

Kai kur žmonės buvo masiniai evakuoti.

Kinijoje didelis žemės drebėjimas pareikalavo tūkstančių žmonių aukų, sugriovė pastatus ir Pekinge, pagal oficialius pranešimus, ruošiamasi drebėjimo pasikartojimui.

ESTŲ VEIKLA

Estų Pasaulinio Festivalio Komitetas Kanadoje pranešė, kad Baltimorėje įvyko liepos 5 d. II-sis Estų Pasaulinis Festivalis, kuris truko savaitę laiko. Festivalio motto: Estai sveikina Ameriką dviejų šimtmečių sulaukus.

Šio Festivalio garbės globėjas buvo Amerikos prez. Gerald Ford. Du lėktuvai atgabeno estų iš Švedijos, atvykusių buvo iš Australijos, Naujč Zelandijos, Kanados, Anglijos, Vokietijos Prancūzijos, Olandijos, Venezuelos ir t.t.

Šventėje dalyvavo ir P. Yuzyk, senatorius, parlamentaras dr. Stanley Haidasz žinomas veikėjas ir daugiakultūrizmo propaguotojas.

Didžiausia estų grupė yra Toronte, kurie pasirodė su Kungla-liaudies šokėjų grupe, Vyrų choru, Mišriu choru ir žinomaisiais savo Kalev gimnastais. Gimnastai dalyvavo ir olympiniuose pasirodymuose.

BENDRUOMENYBĖS

IŠ ELTOS PRANEŠIMŲ:

Paryžiuje leidžiamas lenkų kalba žurnalas Kultūra š. m. gegužės numeryje/nr. 5/ įdėjo ilgokus aprašymus apie lietuvių veiklą:

" Vilkas turi savo Informacinę Tarybą -Eltą, kuri leidžia biuletenius lietuvių, anglų, prancūzų, italų, ispanų ir portugalų kalbomis. Lietuvių kalba biuletenial už sausį apima trisdešimt su viršum puslapių, kur yra apstu informacijų, vėliau perspausdinamų kitos išeivių spaudos. Vilko rezoliucijose buvo pabrėžtas informacijos - svarbiausio emigracijos ginklo- reikalas /samdyti profesionalus/. Ne tiktai kraštas, bet ir emigracija laikosi tokio obalsio: ištverti ir išlaikyti savo kultūrą.

Kai sovietų delegatas Jungtinėse Tautose skelbė, kad nevalia kištis į Portugalijos vidaus reikalus ir "trypti tautos teises", min. S. Lozoraitis išsiuntė memorandumą JT asamblėjos pirmininkui, atkreipdamas jo dėmesį, kad kaip tik sovietai tas teises sutrypė Pabaltijo kraštuose.

Kai K. Waldheim'as/kuris savo laiku 17 tūkstančių okup. Lietuvos katalikų kreipimąsi į JT nukišo į stalčių/ lankėsi Australijoje, jis sulaukė nedraugingų demonstracijų iš gerą atmintį turinčių pabaltiečių.

Pereitų metų birželio mėn. Stockholme įvyko Baltų Instituto konferencija. Delegatai iš Lenkijos ir Vengrijos neatvyko. Japonas kalbėjo apie kylantį jo krašte susidomėjimą Čiurlionio kūryba, o prof. Stražas iš Izraelio/Haifos u-to/ apie Lietuvoje esančią medžiagą, liečiančią Lietuvos Tarybos 1918 m. veiklą. Ta medžiaga galinti būti įdomi ryšium su priekaištais, kad oficialioji lietuvių versija mažinanti Stanislovo Naruševičiaus rolę, siekiant Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo.

Toliau aprašo naują pogrindžio leidinį Aušra. Tai esąs nepolitinis leidinys, jis nėra nukreiptas nei prieš rusus, nei prieš komunistus. Leidėjai turi viltį, kad Lietuvos komunistai, padorūs patriotai, jį rems. "Lietuvių tauta išliks gyva, jei savo kultūra bus pranašesnė už pavergėjus", rašo Aušra.

SLA SEIMAS

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 90 metų sukaktuvinis, o iš eilės 59 seimas įvyko Čikagoje Pick Congres viešbutyje liepos mėn. 5-8 dienomis.

Iš 44 kuopų buvo suvažiavę 102 delegatai.

Seimą sveikino Lietuvos gen. konsulė J. Daudžvardienė, ALTos pir-kas dr. Kazys Bobelis, inž. Antanas Rudis /jo žmona- BALFo pirmininkė, tuo metu buvo Turkijoje, Brazinskų reikalais/, Čikagos burmistro atstovė Rose Farina ir k.

Seimas priėmė kelius nutarimus. Ateityje seimo delegatai nebebus varginami vardošaukiais, kas užtrukdavo prieš kiekvieną sesiją po pusvalandį. Šiame seime buvo 7 sesijos, tad delegatai be reikalo sugaišo 3 su puse valandos. Nuo dabar seimai bus šaukiami ne kas 2, bet kas trys metai. Visiems SLA centre pareigūnams pakelti atlyginimai: pirmininkui, sekretorei ir kasininkei po 50 dol. mėnesiui, kitiems po 10 %.

Čikagos 228 vyrų kuopa visus delegatus pavaišino, o šiaip vaišės vyko Pick Congres viešbutyje, kur buvo apsigyvenę SLA apmokami pareigūnai.

Delegatų tarpe matėsi tie patys veidai ir pavardės, kaip ir visuose seimuose, tad ir įvairiose komisijose veik jokių pakeitimų nepadaryta.

Kitas seimas nutarta sušaukti Klevelande.

Gražiai seime reiškėsi dr. V. Dargis, Onutė Jokūbaitienė, Liongina Kapeckas ir kiti.

Aplamai, seimas praėjo sklandžiai, be ilgesnių diskusijų.

Stepas Paulauskas

SLA SEIMO METU CHICAGOJE. – dr. Povilas Dargis su žmona Gentrūda ir dešinėje Ona Indrelienė iš Toronto, Seime sekretoriavusi.

KANADOS LIETUVIŲ DIENA

22-oji Kanados Lietuvių Diena įvyks Spalio mėnesio 9-10 dienomis, ilgojo Padėkos Dienos savaitgalio metu, Montrealyje. Ta proga įvyks ir Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos Sesija.

LD ruošti komitetas, paskutiniame liepos mėn. posėdyje aptarė įvairių, su LD susijusių darbų eigą. Nežiūrint atostogų laiko ir Montrealyje buvusios Olimpijados, visi pasiruošimai vyksta be didesnių sunkumų.

Numatytoje LD programoje dalyvaus Kanados Lietuvių Jaunimo Ansamblial, chorai, sportininkai bei lietuviai dailininkai.

Be Montreallo Aušros Vartų ir šv. Kazimiero parapijos chorų, programą atliks ir Hamiltono Mergaičių choras Aidas, Tautinių Šokių ansamblial- Londono Baltija, Toronto Gintaras, Montreallo Gintaras.

Solistai-Gina Čapkauskienė ir Vaclovas Verikaitis.

Krepšinio varžybose dalyvaus Toronto, Hamiltono ir Montreallo lietuvių krepšinio komandos.

Didysis visų dalyvių Susipažinimo Balius ir Dailės Paroda įvyks pulkioje James Lyng High School salėje, 5440 Notre Dame Street W., Montrealyje.

Dailės Parodoje dar yra galimybė dalyvauti visiems Kanadoje gyvenantiems lietuviams dailininkams. Norintieji joje dalyvauti-prašomi tuojau susisiekti su Dailės Parodos koordinatorium Gintaru Nagiu, tel. 277-7868.

Iškilmingos pamaldos bus atnašaujamos šv. Juozapo Oratorijoje. Sekmadienį, po koncerto, šv. Kazimiero salėje įvyks Jaunimo Susipažinimo Šokiai. Bus išleistas LD leidinys, kuriame matysime visų LD programos atlikėjų nuotraukas, sveikinimus ir t.t. Leidinio redaktorius renka medžiagą ir prašo tų meninių vienetų, kurie dar nėra atsiuntę aprašymų ar nuotraukų-paskubėti.

Baliaus metu veiks turtinga loterija, kurią tvarko ir. Lukoševičienė su dideliu būriu talkininkių.

Tikimasi, kad ir šį, 22-jį Kanados Lietuvių Diena sutrauks nemažai tautiečių ir svečių, ir praeis gražiai ir įspūdingai lietuviškojo jaunimo ir lietuviškosios kultūros ženkle.

Todėl, malonial kviečiame visus ir iš visur LD ruoštis ir jose dalyvauti !

22-ios Kanados Lietuvių Dienos Komitetas

22-jai KANADOS LIETUVIŲ DIENAI RUOŠTI KOMITETAS: sėdi iš kairės: K. Otto vicepirmininkas, Aušros Vartų kleb. J. Kubilius, S.J. pamaldų reikalams, sol. Gina Čapkauskienė koncerto reikalams, J. Šiaučiulis pirmininkas (ir KLB Montrealio apyl. pirm.), A. Jonelytė sekretorė, A. Mylė baliaus-parengimo reikalams; stovi: J. Adomonis nakvynių reikalams, L. Stankevičius reklamai ir L.D. leidinio finansų sukėlimo reikalams, A. Kličius meninių reikalų vadovas, P. Klezas iždininkas, J. Dalmotas nakvynių reikalams, R. Šiaučiulis jaunimo reikalams, G. Nagys dailės parodos reikalams ir J. Celtorius sporto reikalams. Nuotraukoje trūksta: Ir. Lukoševičienės – loterijai, R. Lukoševičiūtės – jaunimo ir J. Narbuto L.D. leidinio redaktoriaus. Nuotrauka Tony Laurinaitis.

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ !

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siuntinėti tik už $5.00 pirmuosius po užsisakymo metus, t.y. naujiems skaitytojams.

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDEJAS – NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4. Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje – $9.50, visur kitur – $ 10.00. Rėmėjo prenumerata nuo $15.00. Adreso pakeitimas 25 ¢. Atskiras numeris 25 ¢. Adm. ir redaktorius F. Pr. Paukštaitis
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE, QUE. H8P 1C4
Tel. (514) 366-6220

BENDRADARBIŲ IR KORESPONDENTŲ SPAUSDINAMOS MINTYS NEBŪTINAI ATITINKA REDAKCIJOS NUOMONEI. RANKRAŠČIAI TRUMPINAMI IR TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA, GRĄŽINAMI TIK IŠ ANKSTO SUSITARUS. UŽ SKELBIMŲ TURINĮ REDAKCIJA IR LEIDYKLA NEATSAKO.

Olimpiadai praėjus

Visoki įvykiai ateina ir praeina- laukiami jie ar ne.

XXI-oji Olimpijada nebuvo kokia staigmena, nes visame pasaulyje buvo žinoma prieš kelis metus, kad Montrealio burmistras "nurungė" konkurentus ir Olimpijada tapo Montrealio atsakomybė.

Šis įvykis vienų buvo laukiamas, o kitų ne. Ir pačioje Kanadoje žmonių nuomonės dalinosi. Jei pradžioje, prieš kelis metus kanadiečiai džiaugėsi, tai vėliau daugelis savo džiaugsmą apgailestavo. Jei anuomet šios Olimpijados iniciatoriui burmistrui Jean Drapeau reiškė simpatijas už sumanumą ir tokio nutarimo pravedimą, tai vėliau, ypač paskutiniu metu daugelis dažnai vadino jį neišmanėliu, didybės manija sergančiu, ir kitaip. Toks likimas ištinka kartais veiklius žmones, neatsižvelgiant visuomeninės veiklos pobūdžio ar aplinkybių: visuomet pirmiausiai yra kaltinamas tas, kas imasi iniciatyvos...

Olimpijados nutarimų užuomazgoje vargu kas pagalvojo apie pasaulinio mąsto infliaciją. Ji pagavo ruošėjus paskutiniaisiais metais. Pradinis biudžetas gal buvo ir per kuklus. Statybos projektai gal buvo ir per brangūs. Tikime, kad visa tai įvyko ne iš blogos Jean Drapeau valios, ar Komiteto. Norėta pasirodyti neblogiau, negu kiti kraštai: juk Kanada, visu kuo turtinga šalis. Laiko tekmė nestovi vietoje- žmonija norėjo ir nori vis ko nors geresnio ir tobulesnio. Šio principo vedini, Olimpijados ruošėjai įklimpo į finansines bėdas. Pradinis biudžetas buvo didintas net kelis kartus, o tačiau neįstengėpilnai užbaigti pagrindinio Olimpijados pastato. Jo užbaigimui dar reikės išleisti dideles sumas...

Už visa to, kyla įtarimai, kad vyko kokios nors finansinės machinacijos, užkulisiniai pasipiningavimai. Visi Montrealio miesto gyventojai/ o pridengtoje formoje, ir kiti/ bus priversti tą ekstravagancią apmokėti.

Quebec'o provincijos nesusitvarkymas su darbininkų unijomis, be abejo, prisidėjo prie tos finansinės duobės. Juk nepaslaptis, kad unijos pernelyg pertempė savo streikais Olimpijados statybos komplikacijas. Ne tik statybos išlaidas nežmoniškai išpūtė, bet ir darbą neužbaigė. Netrukus prasidės oficialūs tyrinėjimai, kur iškils kaltės ir darbdavių, ir dirbusiųjų.

Nežiūrint to, Kanada gali didžiuotis Olimpijados suplanavimu, įrengimais, aptarnavimu, apsauga, atidarumo ir uždarymo ceremonijomis.

Kita Olimpijada numatoma Maskvoje. Tebūnie ten sportininkams apsistoti įrengtas "kaimelis" ne tik su apsauga, bet ir laisvu išėjimu, kaip Montrealyje. Gal Maskva ir tikėsis, kad laisvojo pasaulio sportininkai pas juos pasiliks asylio teismis, kaip kai kurie padarė Montrealyje, ar ankščiau, kitur...

Tebūna ir lietuviams vilties, kad sekančioje sporto Olimpijadoje lietuviai laimėjimų medalius rinks ne rusų, bet Lietuvos lietuvių sportininkų vardu.

P. Paukštaitis

PANORAMA

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTEI ARTĖJANT – PAŽINKIME ŠOKANTĮ JAUNIMĄ

Toronto Atžalynas

Vienas iš pačių jauniausių tautinių šokių sambūrių yra Toronto tautinių šokių grupė Atžalynas / toks pilnas jo vardas/. Grupė įsteigta 1971 metais Lietuvių Bendruomenės Toronto apylinkės. Ankščiau grupei vadovavo Viktoras Narušis ir Roma Sapijonienė. Dabartinė vadovė yra Silvija Leparskienė. Grupę administruoja Janina Bubulienė. Grupės akordeonistai - Edvardas ir Aldona Lukošiai. Grupėje šoka 46 mergaitės ir 30 vyrų, tarp 7 ir 20 metų amžiaus. Nors šis vienetas kukliai vadinasi grupe, bet galėtų drąsiai savintis ansamblio vardą, nes ne vien tautiniais šokiais užsiiminėja, bet ir reiškiasi vaidinimais scenoje.

Nors grupė neseniai atšventė tik penkerių metų gyvavimo sukaktį, bet su programomis jau yra pasirodžiusi ne kartą. Antai, 1973 metais šoko Ottawoje, 1974 - Sault Ste Marie, 1975 - Sudbury, "Baltic Night" metiniame tarptautiniame festivalyje, o šiais metais - St. Catharines mieste. Tad kiekvienais metais vis kitoje vietovėje. Be to, įvairiomis progomis dalyvauja Toronto kultūriniuose parengimuose. Pernai suvaidino "Sekminių vainiką".

Tautinių šokių šventėse, kur šoka daugiau grupių, Atžalynui teko dalyvauti tik vieną kartą. Tai Kanados lietuvių pirmoje tautinių šokių ir dainų šventėje 1975 metais. Didžiosiose tautinių šokių šventėse Čikagoje dalyvauti neteko, nes kai 1972 metais įvyko ketvirtoji tautinių šokių šventė, Atžalynas tebuvo vienerių metų kūdikis. Užtat į penktąją tautinių šokių šventę ruošiamasi su didžiausiu antuziazmu. Šokėjai repetuoja labai noriai ir nekantriai laukia rugsėjo 5-sios.

Kaip minėjau pradžioje, Atžalyne dalyvauja 76 jaunuoliai - jaunuolės. Į šokių šventę važiuos 71. Jie yra paskirstyti į tris grupes: vyresniųjų su 30 dalyvių, jaunių - 20 dalyvių ir vaikų- 21. Su vyresniaisiais dirba pati Atžalyno vadovė Silvija Leparskienė. Jaunių grupę treniruoja Danutė Jurkšaitytė, o su mažaisiais dirba Gražina Strimaitienė ir Birutė Lelienė.

Labai norėjau čia surašyti ir visų šokėjų Atžalyno dalyvių pavardes. Deja, penktosios t.š. šventės vadovybės man prisiųstos Atžalyno sarašų kopijos vietomis absoliučiai neišskaitomos. Iš trijų sąrašų šiaip taip išskaitomos tik vaikų grupės. Nenorėdamas diskriminuoti vyresniųjų ir jaunių, neskelbsiu nei mažėlių sąrašo. Bet juos rasime penktosios tautinių šokių šventės leidinyje.

Šokių šventė jau nebetoli Beliko tik kelios savaitės. Tarp daugelio grupių iš Kanados, JAV, Europos ir Pietų Amerikos, matysime šokant ir Toronto Atžalyno jaunimą. Mes linkime jam nuvažiuoti Čikagon gerai pasiruošus. Ir linkime, kad iš Čikagos grįžęs Atžalyno jaunimas su dar didesniu entuziazmu garsintų Lietuvos vardą.

Alfonsas Nakas

LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ "ATŽALYNAS"

KIEK YRA KOMUNISTŲ

Pagal JAV statistiką 1972 metais, pasaulyje buvo 47,7 mil. komunistų. Iš jų 44,8 mil. komunistų valdomuose kraštuose ir 2,9 mil. kitur.

Pagal kraštus: SSSR-14,7 mil., Lenkijoje- 2,27 mil., Rumunijoje- 2,26 mil., R. Vokietijoje- 1,9 mil., Š. Korėjoje 1,6 mil., Čekoslovakijoje-1,2 mil., S. Vietname 1,1 mil., Jugoslavijoje-1,1 mil., Vengrijoje- .724 mil., Bulgarijoje- .700 mil., Kuboje- .125 mil., Albanijoje- .087 mil., Š. Mongolijoje- .058 mil.

Ne komunistų valdomuose kraštuose: Italija-1,59 mil., Japonija-.320 m., Prancūzija-.275 m., Indija-.166 m. Čilė- .120 m., Argentina- 070 m., Suomija-.049 m. ir t.t. Lietuvoje 1970 m. buvo komunistų 129,000.

Už geležinės uždangos tebevyksta komunistinė diktatūra. Mažuma valdo didžiumą prieš tautų norą, neduodant laisvų, demokratiškų rinkimų. Diktatūra vykdoma prieš tautų valią, paneigiant žmonių, tautų apsisprendimo laisvę.

J. V-tis

Toronto, Ont.

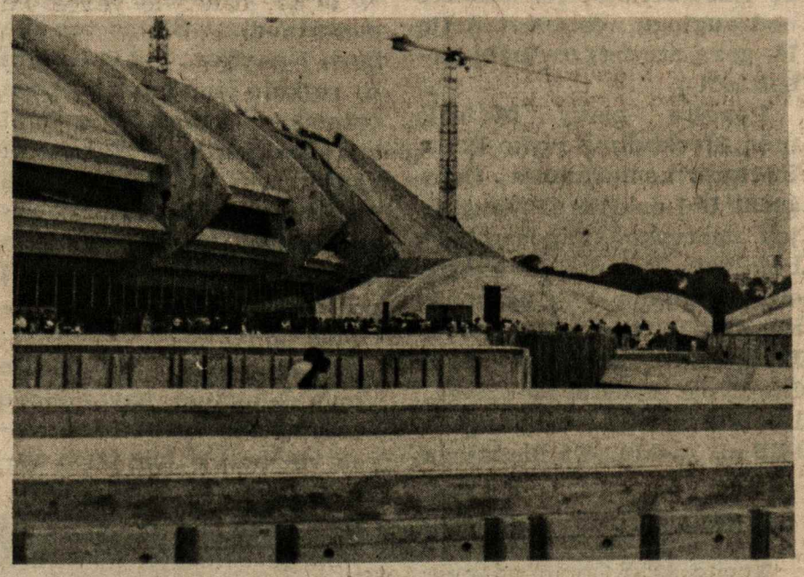

OLIMPIADOS STADIJONO PASTATO DALIS

KUR YRA MŪSŲ MENININKAI ?

Yra sakoma, kad muzika - menas kalba įvairiomis kalbomis. Bet taip pat yra neginčijama tiesa, kad egzistuoja ir tautinė muzika, tautinis menas, kaip tautiniai šokiai ir pan.

Lietuvos okupantas, įvairiomis priemonėmis, fiziniai ir dvasiniai spaudžia pavergtą lietuvį. Gi lietuviškos išeivijos pareiga yra taip pat įvairiomis priemonėmis demaskuoti okupanto veiksmus ir kiek galima palengvinti pavergtiems nešti okupanto užkrautą naštą.

Negalima pasakyti, kad liet. išeivija sėdi rankas sudėjusi ir džiaugiasi tik savuoju kiemu. Dauguma organizacijų, jaunimas ir pavienių asmenų labai daug dirba ir aukojasi pavergtos Lietuvos labui. Reikia pažymėti ypatingai aktyvius lietuvių daktarus, kurie prisideda stambiomis sumomis ir kitokia veikla.

Bet kur yra mūsų menininkai? Tiesa, jie randasi gyvųjų tarpe ir gan dažnokai rengia savo kūrinių parodas, pasidžiaugia parduotais paveikslais. Bet tai yra jųjų asmeniškas interesas ir absoliučiai nič nieko neturintis su išeivijos rezistencija.

Šių laikų mūsų menininkų parodose su labai maža išimtimi, nepamatysi jokio paveikslo, kuris tau priminty brangią tėvynę. Dar 1914 m. vasario mėn. laidos, rusiškame žurnale Ogoniok tilpo pieštas šaveikslas, valzduojantis rogėse susigužusius tremtinius, o jųjų palydovai raiti, su šūnimis. Gi 1915 m. birželio mėn. tame pat žurnale tilpo piešinys, kur palydovai pėsčiomis varosi tremtinius, o laukuose banguoja vešlūs javai ir ganosi galvijai. Po abiem, paveikslo pavadinimas reiškė Pakeliui Į Tremtį, kito Nuo Vieno Policijos Punkto, iki Kito. Tas keliones ir gan ryškiai, yra aprašęs savo atsiminimuose tų laikų tremtinys kun. J. Veitas /žiūr. M. Biržiška, Istorinės Pabiros/. Šia proga norėtųsi paklausti mūsų menininkų kur, kada ir kuris iš jųjų yra ką nors panašaus nutapęs. O gi panašių scenų Lietuvoje buvo daugybė 1941 m. ir keletą metų vėliau, bet tų įvykių nematė mūsų jaunoji karta. Kodėl joks dailininkas nesugeba nutapyti lietuvio tremtinio kelio Sibiro taigoje, sniege ten kertant medžius ar pan. Vienoje liet. partizanų dainoje, yra apdainuota motina Vėlinių vakarą besimeldžiantį pamiškėje ant sūnaus partizano kapo. Koks lietuvis dailininkas ir kada sugebės mums nupiešti panašų paveikslą?

Daugiau paveikslų su lietuviška dvasia mūsų organizacijos galėtų pageidauti, rengdamos dailės parodas.

Tautietis

Hamilton, Ont.

"NL" REDAKTORIUI

NL 23 nr. redakcija atskleidžia faktą, kad tūlas J. Yla pakaltina vieną laikraštį, kuriame telpa atviresni ir laisvesni pasisakymai. Kultūringa redakcija pasitenkina pasipiktinimo pareiškimu. Mažiau kultūringas skaitytojas, kad pateisintų savo laikraščio pasirinkimą, nori ryškiau pasisakyti.

Genys margas, bet gyvenimas dar margesnis. Margam pasaulyje maišosi marga minia; maišosi visokivieni avelėmis mekenantys, kiti su didele burna, ir net kiti su ilgomis ausimis. Bet tuo negali pasiguost nedraugingas Draugas, nes tik jis vienas yra atsakingas už tą ką spausdina.

Prieš porą metų Draugą pakeičiau Nepriklausoma Lietuva. Šis laikraštis turi mažiau netobulumų ir tie patys ne kasdien akis bado, be to, jis leidžia skaitytojams patiems apsispręsti, kaip ir turėtų būt, nes tik pats žmogus žino, kas yra pačiam geras, kas yra gera kitiems, tik viens ponas Dievas tikrai žino. Kas lieča kultūringą kritikos skiltį Kreivi Veidrodžiai, jie savo uždavinį gerai atlieka. Gal juose save atpažinęs Yla tikrai išlenda iš maišo.

B. Bačiūnas

Simcoe, Ont.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškai, atgarsiai

VASARIO 16 GIMNAZIJOS SOS...

Šiandien gavau iš visuomeninininkės, Vasario 16 gimnazijai remti k-to pirmininkės, Onos Zailskienės, aliarmuojantį laišką, kuriame, tarp kita ko, rašoma:

"...Vasario 16 gimnazijai, dėl mažo mokinių skaičiaus, gali grėsti užsidarymas.

Šį pavasarį, lankantis gimnazijos direktoriui V. Natkevičiui, Čikagoje, buvo sušauktas rėmėjų susirinkimas kuriame išklausyta direktoriaus pranešimas ir rėmėjų pageidavimai bei samprotavimai, kokiu būdu reikėtų gimnaziją išgelbėti nuo uždarymo pavojaus. Ta proga buvo padidintai perrinktas gimnazijai remti komitetas, į kurį įėjo ilgamečiai jos rėmėjai, buvę mokiniai ar mokytojai, viso 11 asmenų. Komiteto tikslas- surasti užjūriuose kuo didesnį mokinių skaičių. Iš Jums siunčiamų trijų lapų informacijų-atsišaukimų matyti k-to užsimojimų kryptis ir tempas. Mėginame eiti į spaudą, įkalbėtomis juostelėmis/buv. gimnazijos mokinių, tėvų ir k-to narių/ į veikiančias lietuvių radijo valandėles ir suorganizuodami gimnazijos 25 m. sukakties proga Lietuvių Dienų numerį, lėšoms padidinti loterijas ir kt. Bet svarbiausias dalykas-sutelkti naujiems mokiniams paremti didesnį stipendijų fondą ir juo paskatinti tėvus bei jaunimą daugiau susidomėti vienintėle visam laisvam pasaulyje lietuviška gimnazija".

Paėjtavus didesnę O. Zailskienės man rašyto laiško dalį, jungiu dar vieną k-to atsišaukimo lapą.

Pranys Alšėnas

Toronto, Ont.

KUR YRA MŪSŲ MENININKAI ?

Yra sakoma, kad muzika - menas kalba įvairiomis kalbomis. Bet taip pat yra neginčijama tiesa, kad egzistuoja ir tautinė muzika, tau-

2 psl.

Vasario 16 gimnazijai 25 metai

Mieli Lietuviai!

Vasario 16 Gimnazija, šiemet minėdama savo gyvavimo 25 metų sukaktį, be džiaugsmo ir laimėjimų, išgyvena ir didelius rūpesčius, nes 75 - 76 m. m. mokinių skaičiui sumažėjus iki kritiškos ribos - 30, Vokietijos valdžia gali bet kada nutraukti jai teikiamą 1/2 milijono DM paramą. Ir tas brangus švietimo žiburys turėtų nesugrąžinamai užgesti, o netekimas, atneštų mums didelių nuostolių, būtent: žūtų visos savąjai gimnazijai įkurdinti ir ją iki šiol išlaikyti pavienių lietuvių, Balfo, LB Vokietijos krašto valdybos ir kitų sutelktos aukos, darbas ir viltys. Visa ta žavioji pasakų pilis - Romuva, atitektų Vokietijos švietimo ministerijai ir netektume lietuvių kultūrai kelti iš šalies gaunamos tos didžiulės paramos. Tad kas daryti, kad toks smūgis mus neištiktų?

Reikėtų tėvams priminti, kad jų turima baimė toliau išleisti net aštuonis skyrius baigusius savo vaikus, yra nepagrįsta, nes iš Amerikos Vasario 16 gimnazijoje mokęsi 34 mokiniai, visi sveiki sugrįžo pas savo tėvelius, kad ten toli nuo didmiesčių ir dar tokioje gražioje gamtoje ir nuolatinėje vyresniųjų priežiūroje, yra daug mažiau jaunimui progų įprasti žaloti savo fizinę ir dvasinę sveikatą narkotikais, kad ten jiems nejučiomis įdiegiama lietuviška dvasia, kad ten tikrai gerai išmokstama lietuvių kalbos ir kitų lituanistinių dalykų, taip pat ir vokiečių bei anglų kalbų. Amerikos mokslo įstaigos ten išeitą kursą pilnai pripažįsta. Žinoma ten, kaip ir visur gyvenime pasitaiko, gali būti ir netobulumų bei taisytinų dalykų, bet tai nereiškia, kad dėl to gimnaziją reikėtų palikti Dievo valiai.

Gimnazijos likimu turėtų rūpintis ne vien tik jos rėmėjai ar jų sudarytas komitetas, bet ir visos lietuvių institucijos bei stipriau įsikūrusios organizacijos, kaip Lietuvių Fondas, Lietuvių Prekybos Rūmai, PLB valdyba, LB kraštų valdybos, apygardų ir apylinkių vadovybės bei jų nariai, nes jų visų paskirtis ir yra per švietimą rūpintis lietuviškojo jaunimo išlikimu. Gimnazijos rėmėjai ir jų komitetas yra tik nuoširdūs talkininkai.

Komitetas mano, kad prie gimnazijos mokinių skaičiaus padidėjimo tikrai prisidėtų paramos reikalingiems naujiems mokiniams didesnių ar mažesnių stipendijų parūpinimas.

Su širdies palengvėjimu skaitėme š. m. balandžio mėnesio "Pasaulio Lietuvyje" PLB valdybos pirm. inž. Br. Nainio viltingą straipsnį "Talkos Vasario 16 gimnazijai", kuriame jis jai talką net ir sukonkretina: "Pietų Amerikos vienam, kitam lietuviukui paramos paieškotų ir PLB valdyba". Tai pirmoji gimnazijos mokinių skaičiui padidinti LB reali kregždė. Nuoširdžiai linkime, kad jo paraginimas pasiektų visos laisvojo pasaulio bendruomenių vadovų bei visų lietuvių širdis.

Paramos reikalingų lietuvių šeimų yra Pietų Amerikoje, Anglijoje, Belgijoje, V. Vokietijoje, o gal net ir čia, Jungtinėse Amerikos Valstybėse bei Kanadoje. Ypatingai mums turėtų rūpėti ligų, mirties Angelo paliestos ir mišrios šeimos, kurios sielojasi išauklėti gerais lietuviais savo ar našlaičius vaikus, bet nepajėgia.

Jei kalbama parama nebūtų tik mūsų svajonė, bet atsiliepusiųjų ją sutelkti rimtai pažadai, tai daugiau atsirastų ir mokinių.

Galintieji ir norintieji gimnaziją paremti mokiniais ar stipendijomis, prašomi kreiptis į direktorių V. Natkevičių tokiu adresu:

Arba į gimnazijai remti komitetą, kurį sudaro Algis Avižienis, Karolis Avižienis, Donatas Bielskus, Jurgis Brinkis, Birutė Navickienė, Irena Sekmokienė, Pranas Sekmokas, Algė Šležienė, Elena Razmienė, Pranas Zailskis ir Ona Zailskienė.

Ona Zailskienė
Komiteto pirmininkė

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE PIRMAISIAIS METAIS — KLASĖJE PAMOKOS METU.

Mieli Tėvai:

Vasario 16-tos gimnazija, jau 25 metus egzistuojanti Vakarų Vokietijoje, netoli Heidelbergo, yra vienintelė lietuvių gimnazija laisvajame pasaulyje. Joje mokosi ne tik lietuvių tėvų vaikai iš Vokietijos, bet ir iš Šiaurės ar net Pietų Amerikos. Per paskutinius 5 metus joje mokėsi 34 mokiniai iš JAV.

Aukštas mokslo lygis

Vasario 16 gimnazija savo mokslo lygiu nė kiek neatsilieka nuo amerikietiškųjų privačių gimnazijų (high school'ų), daugeliu atžvilgių jas net pralenkia. Ypač joje daugiau nei čia, Amerikoje, išmokstama lietuvių kalbos, o taip pat ir svetimų kalbų. Lietuvių k. ir literatūros mokama iętisą savaitę po kelias valandas kasdien, nė vien šeštadienį, kaip Amerikoje. Aukštesnėse klasėse nuosekliai išeinami lietuvių didieji rašytojai, perskaitant jų pagrindinius veikalus ištisai. Šalia lietuvių k. gimnazijoje reikia mokytis ir vokiečių k. Ją mokiniams iš Amerikos dėsto vokietė mokytoja, mokanti ir angliškai. Norintieji gali mokytis ir rusų bei lotynų k. Anglų kalbą mokiniams iš užjūrio dėsto Amerikos lietuvis, baigęs Amerikos universitetą, pagal high school programas. Dėl to gimnazijoje pabuvus nors ir 1 ar 2 metus, be jokių sunkumų galima įstoti Amerikoje į aukštesnę high school klasę: išeitieji Vasario 16 gimnazijoje kursai yra visada įskaitomi. - Ir matematikos gana daug išmokstama šioje gimnazijoje.

Kada geriausia stoti gimnazijon

Mokiniai iš Amerikos priimami gimnazijon po 4 pradinės mokyklos skyrių. Dažniausiai betgi stojama pabaigus 8-metę pradinę mokyklą. Tokiu atveju priimama į IV klasę, kartais į V, jei mokinys yra pakankamai išmokęs matematikos. (Gimnazija turi 9 klases, kaip ir visos Vokietijos gimnazijos.) Be abejo, į Vasario 16 gimnaziją galima stoti ir iš amerikiečių gimnazijų. Atrodo, kad ypač patogu įstoti po vienerių metų high school'os, pabūti ten I metus Vasario 16 gimnzazijoj ir paskui grįžti Amerikon pabaigti.

Proga pažinti Europą ir jos kultūrą

Mokantis Vasario 16 gimnazijoje, kartu galima gerai pažinti Europą ir jos kultūrą, nes vyresniesiems mokiniams yra gera proga per Kalėdų, Velykų ir vasaros atostogas pakeliauti po Europos kraštus. (Kalėdų atostogos tęsiasi 3 savaites, Velykų - 2, vasaros - 9.)

Bendrabutis

Prie gimnazijos veikia bendrabutis. Jame auklėjimas principinis. Iš mokinių reikalaujama pastovaus darbo. Gimnazija rūpinasi ir daro visa, kad mokiniai įsigytų ko daugiausia mokslinių žinių ir subręstų dorais žmonėmis ir sąmoningais lietuviais. Šita prasme Vasario 16 gimnazijos mokiniai išvengia tų pavojų, kurie ne vieną tyko Amerikoje: narkotikų, tinginio, pertempto lytiškumo.

Mokestis

Už mokslą ir pragyvenimą gimnazijoje (valgį ir kambarį) per mėnesį reikia mokėti 80 dol., per metus 960 - dol. Tai pigiau nei kai kuriose privačiose amerikietiškose gimnazijose. Nuskridimas lėktuvu į Vokietiją (Frankfurtą) mokiniams papigintas.

Daugiau informacijų telkia:

Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius: Privates Litauisches Gymnasium, 684 Lampertheim-Hüttenfeld 4, tel. 06256-322 ir šiai gimnazijai remti komiteto pirmininkė: Ona Zailskienė, 1934 So. 48th Ct., Cicero, Ill. 60650. Tel. 312-652-7066

Vasario 16-tos Gimnazijos Direktorius
ir Gimnazijai Remti Komitetas

— • —

Mielieji Vasario 16 gimnazijos Bičiuliai.

Leiskite Vasario 16 gimnazijos siunčiamas informacijas papildyti dar šiomis mintimis:

1. Direktorius pranešė, kad ir šiemet Vasario 16 gimnaziją sėkmingai baigė penki jos abiturientai.

2. Iki šiol tą gimnaziją lankyti yra užsiangažavę iš Kanados ir JAV jau aštuoni nauji mokiniai, iš kurių keli norėtų gauti kiek paramos.

3. Mokinių skaičiui pakelti komiteto ideja sutelkti kiek daugiau lėšų naujiems paramos reikalingiems mokiniams, skiriant jiems didesnes ar mažesnes stipendijas, daugelio geros valios lietuvių rimtai ir šiltai priimta. Vieno mokinio pilnas išlaikymas vieneriems metams kainuoja $ 960.00 plius mokiniams taikomu tarifu kelionės išlaidos.

4. Jei komitetas galėtų paskelbti, kad minimos paramos jau tikrai tiek ir tiek yra, tėvų ir jaunimo Vasario 16 gimnazija susidomėjimas būtų dar didesnis ir jai gręsiančio pavojaus nebūtų.

5. Todėl, mielasis Vasario 16 gimnazijos Bičiuli, Bičiule, jei ir Jūs apsispręstumėte jai ištiesti tvirtą pagalbos ranką, būkite malonūs tuojau pat atsiųsti komiteto vardu didesnei ar mažesnei sumai pasižadėjimą, nes nors ir mažas suvėlinimas sutrukdytų visų pasiruošimų eigą ir galėtų gimnazijai atnešti neatitaisomų padarinių.

6. Gi pažadėtą auką, gavus iš gimnazijos ar komiteto paramos reikalingų mokinių sąrašą, siųsti Balfo centrui - United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 2606 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, nurodant, kad auka skiriama X Y mokiniui paremti ar jį pilnai išlaikyti, ar mokinio nepasirinkus pažymėti, kad auka skiriama naujiems mokiniams paremti. Balfo centras išduotų aukotojams pakvitavimus.

7. Metinę auką galima būtų išdėstyti po lygiai kiekvienam mėnesiui ar pusmečiams, ar iš karto įnešti visą pažadėtą sumą. Pirmąjį įnešimą reikėtų atlikti jau rugpiūčio mėnesio dienomis, o sekančius, kiekvieno kito mėnesio pradžioje, ar antram pusmečiui - kovo mėn. pradžioje.

Už sutelksimą gimnazijai paramą direktorius V. Natkevičius ir gimnazijai remti Komitetas iš anaksto Jums dėkoja.

Vasario 16 gimnazijai
remti Komitetas

Vasario 16 gimnazijai remti Komitetui.

Aš, ..., pasižadu Vasario 16 gimnazijos paramos reikalingų mokinių stipendijoms sudaryti 1976 - 77 mokslo metams skirti per Balfo Centrą $ ..... .00 auką.

Data: .....

Adresas: .....

.....

Telef.: .....

.....
/ parašas /

(Paisinaudok šia iškarpa)

KALTINIMUS REIKIA ATMESTI

Liudas Damulis

Š. m. liepos mėn. 8 d. Tėviškės Žiburių 28-ame numeryje tilpo iš Lietuvos kilusio dr. Dov. Levino aštrus apkaltinimas lietuviams, ryšy su žydų tragedija II-jo Pasaulinio Karo metu. Bet šis skaudus ir visuotiniai smerktinas žydų naikinimas įvyko daugelyje Europos kraštų. Šis apgailėtinas žydų naikinimas yra kilęs hitlerinėje Vokietijoje ir nacių atneštas ir išplėstas visur kitur, kur tik pasiekė jų okupacinė jėga. Mesti kaltinimus lietuvių tautai, kaip kad dr. Levino tvirtinimu, padarė žydų konferencija Münchene 1947 metais, yra nukrypimas nuo tiesos ir ieškojimas netikrų kaltininkų. Juk savaime aišku, jei Vokietijoje nebūtų kilęs nacizmas, apie žydų naikinimą Lietuvoje niekas nebūtų net sapnavęs. Nejaugi Žydų Konferencija nežinojo šios tragedijos kilmės ir esmės?

Žydai nuo Vytauto Didžiojo laikų Lietuvoje buvo plačiau įsikūrę ir globojami, o ne naikinami. Dr. Levinas tvirtina, kad Lietuvoje buvę žydų pogromų dar prieš vokiečių nacinės armijos įžengimą. Tai nepagrįstas kaltinimas. Per 22 metus atstatytoj Nepriklausomybėj pogromų nebuvo. Tiesa, girdėjau, kad pogromų buvę rusų caristinėje imperijoje, kurlai ir Lietuva vergavo 123 metus. Ar žydai buvo Lietuvoje pilnai patenkinti Nepriklausomybės metais, sunku nustatyti. Yra tik faktas, kad nemaža šios tautinės mažumos narių buvo komunistai.

Kai 1940. VI. 15 Lietuvą pavergė komunistinė Rusija, didelis žydų nuošimtis šoko išskėstomis rankomis komunistams į pagalbą - tvarkyti Lietuvą!

Dr. Levinas toliau tvirtina, kad parsidavėliško liaudies seimo sąstate buvo tik 4 žydai. Bet visi žinome, komunistiniai "seimai" tėra tik marionetės - iškamšos. Ir dabar jų seimuose netrūksta apgautų karvių šėrikų ir melžėjų. Tačiau jų smegenų centras sutelktas komunistų partijoje. Todėl tada ir Lietuvos žydai telkėsi visa galinčios komunistų partijos viršūnėse. Pavyzdžiui, paimkim, kad ir KAUNO RADIJOFONO patvarkymą po 1940. VI. 15. Agitacijos ir propagandos ėmėsi tvarkyti Judita Komodaitė /žydo, turtuolio duktė/. Žinių redaktoriai buvo Dov. Levinštainas ir Maušas Liubeckis. Muzikinės programos vedėjas Abelis Klenickis. Vertėjas Isakas Kaplanas taip pat sekė visus tarnautojus, o Benj. Gurvičius tikrino ne tik žodinę, bet ir muzikinę programą. Žinių redakcijai talkininkavo iš visos Lietuvos 52 korespondentai, kurių 80% buvo nelietuviai. Todėl Kauno radijas pradėjo transliuoti tik kiršinančius mitingus, kalinių pagerbimus, rusiškas dainas ir visaip Lietuvą niekinti ir šmeižti. Prieštarauti prieš tai buvo neįmanoma. Pav., 1941 m. prieš rinkimus į Sov. Sąjungos aukščiausią tarybą iš radijofono turėjo būti skaitomos Justo Paleckio ir

(Nukelta į 5 psl.)

VASARIO 16 gimnazijos pirmosios abiturientų laidos išleistuvių akto preziudumas. Direktorius Giedrius Giedraitis Antanas skaito pirmųjų metų gimnazijos darbų apyskaitą. Už stalo iš kairės sėdi: Matematikos mokytojas S. Antanaitis, Lietuvių kalbos mokytojas dr. J. Sakalauskas ir vokiečių kalbos mokytojas O. Kyzelbachas. (iš 1952 m.)

KULTŪRINIS PUSLAPIS

A. SOLŽENYTSYN'O KŪRYBINĖ KOVA

Nobelio laureato, rašytojo Aleksandr Solženitsyn'o literatūrinis kelias yra skirtingas nuo kitų rašytojų. Skirtumą sudaro aplinkuma, kurioje autorius teko gimti, gyventi ir kalėti. Iš jo išleistų knygų Vakarų pasaulyje sužinome, kaip prasidėjo, augo ir vystėsi komunistų režimas Rusijoje ir kokių pasekmių iš to režimo susilaukė rusų tauta ir visos kitos tautos, pakliuvusios į Sovietų Sąjungos nagus. Vienintėlis jo rankraštis, išspausdintas Sovietų Sąjungos žurnale Novyj Mir-Viena Ivanovo Denisovičiaus Diena, atskleidžia rusų komunistų valdžios įkurtas darbo stovyklas ir tose stovyklose įkalintų žmonių vargus. Vėlesnieji jo romanai Vėžio Palata, Pirmame Rate ir Gulago Salynai supažindina skaitytoją su brutaliu, nežmoniškuo konclagerio gyvenimu, kurį teko pakelti ir pačiam autoriui.

Į Solženitsyn'o kūrybą tektų žvelgti kaip į žymiųjų rusų rašytojų-Dostojevskio, Turgenevo ir Tolstojaus tęsinį. Jo romanų siužetas, stilius ir kompozicija yra labai artima žymiesiems rusų klasikams. Tarp Solženitsyn'o Vėžio Palatos, Pirmojo Rato bei Rugpjūtis 1914 ir Tolstojaus Karo ir Taikos galime išvesti aiškų analogiškumą. Tosltojaus ir Solženitsyn'o kūryba yra epochinė. Abu svarsto rusų tautos likimus. Tik skirtingais laikais ir skirtingais veikėjais. Problemos tos pačios- tik skirtingoj valstybinėj santvarkoj.

Priežastys, pastumėjusios kūrybon

Jau pačiame atsiminimų įvade autorius aiškiai pasisako, kad vargu ar jis būtų tapęs rašytoju, jeigu nebūtų buvęs įkalintas. Trys pagrindinės priežastys pastūmėjusios jį į kūrybą:

Pirma-Šiurkštus ir baisus rusų tautos paslaptingumas daro žalą ir sukelia nesekmę rusų kraštui. Mes nesame tokie, kurie atvirai pasisako, ką jie svarsto ir galvoja. Mes bijome išsireikšti ir žodžiu ir raštu, nes virš kiekvieno kabo kirvis, kuris kiekvienu metu gali kristi ir nukirsti jiems galvas. Kaip ilgai tas paslaptingumas glūdės rusų tautoj, to negalime pramatyti. Gal mus išskers ir viskas išnyks, ko nespėjome dar pasakyti.

Antra- pavojus autoriui. Ant mano kaklo jau du metai užmauta kilpa, bet dar nepatraukta. Ar aš sulauksiu sekančio pavasario, ar aš kilpą nutrauksiu, ar jie mane pasmaugs, to neįmanoma pramatyti. Ir dėl to aš manau, kad atėjo laikas kai ką paaiškinti".

Rašytojas pogrindyje

Peržengus 1917 m. revoliucija, rusų literatūra nepakilo į mirgančio pasaulio dangų, bet įsirėmė į lubas ir sienas, kurios kaskart vis daugiau ir daugiau siaurėjo. Sovietų rašytojai labai greit pastebėjo, kad ne kiekviena parašyta knyga gali išvysti šviesą. O už dešimties metų suprato, kad vietoj honoraro, galima atsidurti už grotų ir spygliuotų vielų.

Iki savo arešto aš mažai ką supratau. Po dviejų, trijų metų kalėjimo ir konclagerio, aš mačiau ir supratau viską. Netik mano patirties niekas nespausdins, bet viena parašyta ellutė mane galėtų pražudyti. Be didelių svarstymų ir abejonių supratau, kad šių dienų rusų rašytojo pareiga yra ieškot teisybės ir užrašyti viską, kas pastebima. Kad niekas nelikty užmiršta ir viskas būtų perduota sekančiom kartom.

Ir aš įvykdžiau savo užsibrėžtą tikslą. Temą po temos rašiau darbo stovyklose, ištrėmime ir rehabilitacijoje. Pirma eilėraščius, paskui dramą, vėliau-prozą. Ir vieno tetroškau-kaip nors visa tai išlaikyti.

Ištrėmime aš susirgau vėžio liga. 1953 m. rudenį atrodė, kad aš už kelių mėnesių mirsiu. Gruodžio mėnesį gydytojai man davė tik kelias savaites gyventi. Tai buvo baisiausias laikotarpis mano gyvenime. Mirtis čia pat prie slenksčio, bet čia pat ir išsilaisvinimas. Ir viskas, kas buvo patirta, pergyventa ir sukurta-turės pražūti. Nebliko kuo pasikliauti- mama pasimirė, žmona mane apleido ir ištekėjo už kito, o visi mano draugai- konclagerių kaliniai.

Aš rašiau vakarais ir naktimis, kentėdamas neapsakomus ligos skausmus. Rašiau smulkiu raštu, o popieriaus lakštus kimšau į butelius ir užkasdavau savam darže. Tačiau aš nemiriau. To negaliu kitaip aiškinti, kaip Dievo stebuklu. Man sugrąžintas gyvenimas įgavo dabar tikslą. Tą patį pavasarį, pagautas džiaugsmo verpeto, parašiau Darbo Respubliką. Pradėjau savo rankraščius saulės spindulių pagalba mikrofilmuoti. Sutvarkytus mikrofilmus pasiunčiau rusų rašytojo L. Tolstojaus dukrai JAV-se. Buvau įsitikinęs, kad ji man padės.

Praėjo keli metai. Aš sugrįžau iš tremties į vidurio Rusiją, vedžiau, buvau rehabilituotas ir prileistas prie normalaus gyvenimo. Aš viską žymių, kad Chruščiovas 22-ios sesijos suvažiavime stiprial atakuos Staliną. Aš skaičiau suvažiavimo kalbas ir man atėjo mintis, ar neįkėtų man savo pakaušį iškelti virš vandens. Tame suvažiavime geral užsirekomendavo Tvardovskis - Naujojo Pasaulio žurnalo vyr. redaktorius. Žurnale pradėjo rodytis naujos dvasios straipsnių. Mano kalėjimo laikų draugas apsiėmė perduoti mano rankraštį žurnalui. Tvardovskiui rankraštis patiko, ir aš buvau asmeniškai iškviestas į redakciją. Pasirodo, Tvardovskis rankraštį skaitė kelis kartus per visą naktį. Pranešė man, kad rankraštis Šč-854 vardu niekad negalės būti spausdinamas. Bendrom jėgom suradom naują pavadinimą- Ivano Denisovičiaus Viena Diena.

Dabar tereikėjo gauti leidimą iš valdžios tą rankraštį atspausdinti".

Anot Solženitsyn'o, Chruščevas knygų neskaitydavo. Išsilavinimą sėmė iš filmų. Kai Picundos kurorte Chruščevui buvo skaitomas rankraštis, jis įdėmiai klausėsi, rašiau ir slėpiau. Juodraščius deginau. Sukūriau romaną Pirmame Rate, Šč-856 ir Tankai Žino Savo Paskirtį, nemininti ankščiau sukurtų.

Penki metai lageryje ir septyni metai ištrėmime. Dabar, normaliame gyvenime, aš sekiau spaudą, žurnalus, radiją ir knygas. Aš pamačiau, kad visi sovietų rašytojai-socialiniai romantikai, dramaturgai, publicistai ir kritikai sutapo viename taške, būtent, neskelbti teisybės. Toji klika, neskelbianti tiesos, vadinama socialrealizmu. Aš pastebėjau, kad nesu vienas, kuris ieško teisybės. Yra saujelė tokių asmenų, išsiblaškiusių po visą Rusiją. Mūsų laikais tikroji tiesa yra kalėjimai, sušaudymai, tremtis ir konclageriai. Mūsų pareiga yra tą teisybę užrašyti. Mūsų draugai apsaugos mūsų užrašus ir paskelbs juos po mūsų mirties. Mes tikėjomės, kad plyšys į laisvę pasirodys ir ten pajudės mūsų literatūra ir paaiškins paklydusiems protams, kodėl tas viskas turėjo įvykti, kaipt tas įvyko ir ir vystėsi nuo 1917 metų.

Trečiasis mano įsitikinimas buvo, kad mūsų draugai, būdami ištikimi mums ir pakankamai sumanūs, apsaugos mūsų sukurtas knygas ir po mūsų mirties, paskelbs jas. Bet praėjo metai, kiti, ir aš pradėjau įsitikinti, kad aš klydau visais trim atvejais. Sovietų Rašytojų Sąjunga pradėjo šalinti iš narių tarpo kai kuriuos rašytojus: Achmatovą, Pasternaką ir kitus. Pilnoji literatūra negalėjo užgimti. Geležinė čekistų šluota dirbo stipriau ir greičiau, negu aš maniau. Pradėjo atsirasti pogrindžio literatūra. Dvylika metų aš rašiau ir tylėjau. Tik trylikta is sudrebėjau. Tai buvo 1960 m. Iš radijo ir spaudos pranešimų negalima buvo užčiuopti jokių žymių, kad Chruščiovas 22-ios sesijos suvažiavime stiprial atakuos Staliną. Aš skaičiau suvažiavimo kalbas ir man atėjo mintis, ar neįkėtų man savo pakaušį iškelti virš vandens. Tame suvažiavime geral užsirekomendavo Tvardovskis - Naujojo Pasaulio žurnalo vyr. redaktorius. Žurnale pradėjo rodytis naujos dvasios straipsnių. Mano kalėjimo laikų draugas apsiėmė perduoti mano rankraštį žurnalui. Tvardovskiui rankraštis patiko, ir aš buvau asmeniškai iškviestas į redakciją. Pasirodo, Tvardovskis rankraštį skaitė kelis kartus per visą naktį. Pranešė man, kad rankraštis Šč-854 vardu niekad negalės būti spausdinamas. Bendrom jėgom suradom naują pavadinimą- Ivano Denisovičiaus Viena Diena.

Dabar tereikėjo gauti leidimą iš valdžios tą rankraštį atspausdinti".

Anot Solženitsyn'o, Chruščevas knygų neskaitydavo. Išsilavinimą sėmė iš filmų. Kai Picundos kurorte Chruščevui buvo skaitomas rankraštis, jis įdėmiai klausėsi, kartais juokdavosi, kartais pasišaukdavo Mikojaną pasiklausyti. Jam rankraštis patiko ir jis sutiko leisti jį spausdinti. Spalių 20 d., šeštadienį, Chruščevas priėmė vyr. red. Tvardovskį, kad praneštų jam, jog leidžiama spassdinti. Kalbėdamas su Tvardovskiu, Chruščevas, matomai dar nežinojo, kad Washingtone yra padidinamos rusų raketų Kuboje nuotraukos ir kad JAV prezidentas J.F. Kennedy davė amerikiečių jūros laivynui įsakymą tikrinti visus laivus, įplaukiančius į Kubą. Chruščevas tarp kitko, pasikalbėjimo metu paminėjo Tvardovskiui, kad yra surinkta trys tomai kaltinamosios medžiagos prieš Staliną, tačiau dar nespausdinama.

Skaitytojai, norį pažinti pilną ir išsamią Solženitsyn'o kūrybinę kovą su sovietų valdžia, turėtų tą knygą paskaityti. Be rusų kalba, rinkoje neperseniausiai atsirado vertimas ir anglų kalba.

/ A. Solženycin- Bodaisia tellionok s dubom-rusų kalba. YMCA-Press, Paryžius, 629 psl. Kaina nepažymėta/. la.

ORIGINALI KNYGA

Š.m. rugpjūčio gale Ateities leidykla išleidžia Izraelyje gyvenančio lietuvių rašytojo Icchoko Mero romaną: "Striptizas, arba Paryžius-Roma-Paryžius".

Kritikai teigia, kad tai neeilinis romanas, toks, kokio iki šiol lietuvių literatūroje dar nebuvo. Romane, parašytame moderniu, bet puikiai lietuvių kalbą išlieškančiu stiliumi, autorius iškelia žmogaus pastangas su viltimi pažvelgti į amžinybę.

Icchokas Meras, šešių knygų autorius, iki 1972 m. gyveno Lietuvoje ir ten buvo pripažintas kaip iškilus beletristas. Jo veikalų yra išversta į dešimtį svetimų kalbų. Nežiūrint to, išvykus jam į Izraelį, jo vardas Vilniaus literatūriniuose svarstymuose jau nebefigūruoja...

Su šia knyga I. Meras įsijungia į išeivijos literatūrinį gyvenimą. Nuo šių metų jis jau priklausys Lietuvių Rašytojų Draugijai.

Pakilus spaustuvės kainoms, "Striptizas" išleistas ribotu tiražu. Romaną bus galima užsisakyti pas spaudos platintojus, arba kreipiantis tiesiog į Ateities leidyklą: 17689 Goldwin Dr., Southfield, Mich. 48075.

Ateities Leidyklos Informacijos
Vedėjas

PAŽINKIME PRAEITĮ !

35m. NUŽMOGĖJIMO DOKUMENTUI

/tęsinys/

10. Asmens turį asmeninių susirašinėjimų su užsieniu, pasiuntinybėmis ir konsulatais, esperantistai ir filatelistai.
11. Buvę valstybinių departamentų tarnautojai/nuo referento ir aukščiau/.
12. Buvę Raudonojo Kryžiaus darbininkai ir Lenkijos tremtiniai.
13. Įvairių konfesijų dvasininkai/popai, kunigai/ sektantai ir religinis aktyvas.
14. Buvę bajorai, dvarininkai, pirkliai, bankininkai, prekybininkai/ kurie naudojasi samdomu darbu/, įmonių valdytojai, viešbučių ir restoranų laikytojai.

Pastaba: Organizuojant prieštarybinio elemento susirašinėjimą, turi būti panaudoti visi šaltiniai, tame skaičiuje: agentūrų pranešimai, specialiai pritaikyta medžiaga, partijų ir tarybinių organizacijų medžiaga, archyvo medžiaga, pilėčių pranešimai, areštuotų parodymai ir kiti daviniai. Pranešimai, parodymai ir kita oficiali medžiaga turi būti, kaip reikalaujama, iš anksto agentūros kelių patikrinta.

Visais neaiškiais klausimais kreiptis prie mano pavaduotojo draugo Paulenkos arba prie Vyr. oper. įgaliotinio draugo Syčevo.

Apie darbo eigą kiekvieną dieną man pranešti.

Biržai, 30.I.41 /pas./Biržų UO NKVD viršininkas
P.Lisas

Išvežamųjų medžioklė

Birželio 14 dienos anksti rytą visose Lietuvos miestų bei miestelių gatvėse, visuose Lietuvos keliuose pasirodė sunkvežimiai su enkavedistais ir vietiniais komunistais. Kur tik pasirodė tie operatyviniai darbininkai, ten prasidėjo verksmas, liejosi ašaros.

Operatyviniai darbininkai su išvežamaisiais elgėsi labai žiauriai. Nors išvežamųjų likimas jau buvo nulemtas operacinio štabo, tačiau operacijos darbininkai išvežamojo namus krėsdavo, ieškodami ginklų ir kompromituojančios medžiagos. Tos paviršutinės formalinės kratos metu operatyviniai darbininkai grobė išvežamųjų brangesniuosius daiktus, o kitus nužiūrėtus daiktus vėliau, po operacijos pasigrobė. Kratos metu operatyviniai darbininkai žiauria tyčiojosi iš išvežamųjų.

Kadangi išvežamieji buvo staigiai bei netikėtai užkluptiė ir verčiami ruoštis į tolimą bei nežinomą kelionę, tai jie išgąsdinti nebežinojo ko griebtis, ką su savim pasiimti. Operatyviniai darbininkai, užuot padėję ir patarę, šlykščiai tyčiodamiesi ragindavo greičiau ruoštis, ir, savo galią rodydami, neretai išvežamuosius skaudžiai apkuldavo. Vienur leisdavo pasiimti šiltesnių rūbų. Kitur, kaip pav. Šiaulių apskrities operatyvinė grupė, atvažiavusi iškrėsti buvusio Šiaulių apygardos prokuroro padėjėjo Aleksandro Šalkausko su šeima, rado jį tebemiegantį. Pri-adinę ir iškrėtę namus skubiai susodino į autosunkvežimį ir išvežė į Šiaulius. Neleido net mažų vaikučių apauti ir šilčiau aprengti. Autosunkvežimiui Gruzdžiuose sustojus, Šalkauskienė vaikučiams norėjo nupirkti batelius. Tačiau komunistas valsčiaus vykdomojo komiteto pirmininkas Lovelkis neleido, šiurkščiai atsakydamas, tegu buržujų vaikai mokosi basi vaikščioti.

Jeigu kuris iš vietinių milicininkų išvežamųjų atžvilgiu parodydavo kiek daugiau žmoniškumo, tokį komunistai, kaip tariamąjį buržujų draugą, o liaudies priešą, tuojau pasistengdavo sulikviduoti. Pavyzdžiui, pasak "Žemaičių Žemės" nr. 4. Mažeikių apskrityje milicininkas Petras Sabeckis, sūnus Mykolo, kilimo iš Valčaičių kaimo, Ylakių valsčiaus, išvežamiesiems buvęs neblogas: neskubinęs, leisdavęs daugiau ko pasiimti, mandagiai elgdavęsis ir komjaunuoliams bei kitiems dalyviams neleisdavęs grobstyti ir savintis iš - vežamųjų turto, kaip tada visų buvo daroma. Už tai buvęs įskųstas. Nuginklavę, atleidę iš tarnybos ir įsakę vykti į namus. Bet jam dviračiu bevažiuojant prie Sėdos miestelio, buvęs peršautas dviem šūviais ir kirtęs vietoje/pasakojamą kad pagal įsakymą, jį nušovę kiti du milicininkai/.

Masinis lietuvių išvežimas į SSSR lietuvių tautai buvo begalo skaudi operacija. Paprastai, darant operaciją, stengiamasi operuojamajam kiek galint palengvinti kančias. Bolševikai šiuo atžvilgiu elgėsi visai priešingai. Jų saugumo organai savo slaptuose aplinkraščiuose smulkmeniškai nusako, kaip turi būti aprūpinti jų operatyviniai darbininkai, bet nė žodelių neužsimena, kaip tie darbininkai turi elgtis, kad jų "operuojamieji" mažiau kentėtų ar lengviau galėtų pakelti kančias. Juk jiems viena buvo aišku, kad juridiškai, net pagal sovietinius įstatymus, daugumas tų žmonių buvo visiškai nekalti. Kuo kalta žmona, kad jos vyras buvo šaulys ar kurios kitos bolševikams nepatinkamos organizacijos narys. Kuo galti dėl to jo tėvai, pagaliau net jo maži vaikai ?

Iš Kauno stoties, iš pirmosios karo rampos pirmasis tremtinių ešalonas, susidedąs iš 59 vagonų, buvo išvežtas 1941 m. birželio 15 d. 6 val. 45 min. sekmadienio rytą. Paklaustas buvęs šio ešelono vyr. konduktorius Žentelis pareiškė, kad šis ešalonas buvo siunčiams į 125 ar 113 NKVD pulką. Į Naująją Vilnią atvažiavę birželio 15 d. 4 val. 45 min. Ešelonas buvęs pastatytas kariškoje rampoje, kur žmonės turėjo būti pamaitinti. Bevažiuojant, Žąsių stotyje komendantas telefonavęs, kad Vilniuje paruoštų virinto vandens ir tris tonas duonos, bet Vilniuje nieko neparuošė. Vilniaus geležinkelio tarnautojai sakę, kad tas ešelonas Naujoje Vilnioje stovėjęs keletą dienų. Ant važtaraščio buvę pažymėta toks maršrutas: Kaunas, Vilnius, Minskas ir toliau atskiru nurodymu.

Laiškas tremtinio Stasio Katrūkščio, buv. Kalšiadorių gimnazijos direktoriaus, rašytas iš Naujosios Vilnios savo broliui Jonui, gyv. Kaune:

Mielasai Daktare,

Ką mes pergyvenome, atpasakoti nėra galimybės... Jau negali būti didesnių smūgių, atskirus žmoną nuo vyro ir vaikus.-

/b.d./

MEŠKERIOJIMAS

/ TĄSA /

Meškeriojimas naktį

Naktį meškeriojama žuvys, kurios daugumoje naktimis maitinasi, kaip trautai, walleyes. Didelės žuvys naktį plaukia arčiau krantų maitintis. Jos būna drąsesnės kaip dienos metu ir meškeriotojų greičiau sugaunamos.

Norint meškeriot naktį naujoje vietoje, reikia meškeriojimą pasirinkti dienos metu. Dienos metu reikia išstudijuot vandens gylį, srovės stiprumą, kryptį, povandeninės kliūtis, stovėjimo vietos pasirinkimą ir panašiai. Dienos metu reikia numatyti, kur trautai nakties metu galėtų laikytis. Reikia apsižiūrėti, kur yra gilūs duburiai, gilios vietos prie srovės paplautų krantų, kur susiduria dvi vandens srovės ir kur yra vandens sukūriai arba paskendusios uolos, kurių priedangoje slepiasi trautai.

Maža šviesa, kuri yra reikalinga keičiant jaukus, turėtų būti pastatyta toliau nuo vandens, kad žuvis negalėtų pastebėti. Turi būti išlaikomas nakties ramumas ir dėžutė su jaukais privalo būti prie švieselės, kad būtų geriau matoma pasirenkant ir keičiant jaukus.

Naktį meškeriojant, reikia stengtis toli mesti jauką. Metimai turėtų būti trumpi ir tikslūs. Šniūras stipresnis negu dienos metu, kad galėtume kontroliuoti žuvį. Jaukai naudojami didesni. Kabliukai turėtų būti paaštrinti dienos metu.

Naktį juodi jaukai duoda gerus rezultatus. Ten kur trautai maitinasi žuvytėmis, gerai yra naudoti baltą dėlgą, kartais užkabinant žuvytę. Artėjant nakčiai, trautai kartais keičia maitinimosi vietą: jie plaukia į seklumas jeigu ten randa maisto, ypatingai jeigu ten nakties metu atplaukia būriai žuvyčių. Trautai tą daro reguliariai kiekvieną naktį per tam tikrą laiką arba visą sezoną, jeigu ten randa maisto.

Rašo: B. Vaičaitis

Upeliai

Upeliuose ir upokšniuose, kurie teka per kalnuotas vietas, dažnai būna didelį duburiai, kuriuose vanduo ir vasaros metu būna šaltas nuo šaltinių tekančių į upokšnius. Tokiuose upeliuose dažnai veisiasi brook trautai. Civilizacijai augant, žuvys upeliuose mažėja dėl užteršto vandens. Išskirtus miškus, upeliai nuseka, vanduo, tekadamas per laukus, greičiau įšyla, negu tekėtų per miškus. Medžiais apaugę upelių krantai, ne tik apsaugo vandenį nuo karštų saulės spindulių, bet medžių šaknys ir šakos, pasviriusios virš vandens, duoda žuvims priedangą.

Mažuose upeliuose trautas turi daugiau pavojų, negu ežeruose ir didelėse upėse. Čia juos puola minkos, rakūnai, vandens gyvatės, todėl žuvis yra daugiau įbaugintas ir žvejas privalo labai atsargiai slinkti prie upokšnio duburių, nes trautai atydžiai seka visus upelių pakrantėse judesius ir triukšmą. Meškerės metimai turi būti atliekami riešu, bet ne visą ranką kilnojant ir mosikuojant.

Kalnų upeliuose vanduo būna šaltas ir vasaros metu, nes jie papildomi iš kalnuose esančių šaltinių ir požeminių versmių. Per lygumas tekantieji upeliai vasarą daugiau įšyla, nes jie gauna papildomą vandenį iš balų. Per lygumas tekantieji upeliai turi daugybę žuvims maisto: žiogų, vabalų, vikšrų ir t.t. Kalnuotų vietų upokšniai turi žvyruotą ir akmenuotą dugną, daug ištirpusių mineralų, bet mažai maisto, nes sraunai tekantis vanduo viską nuplauna ir mažai turi gyvių ir vikšrų. Trautai dėl maisto trukumo kalnų upeliuose yra maži, nors ir būtų pilnai užaugę.

Upokšniuose meškeriotojas turi saugotis, kad jo žuvis nepastebėtų ir jis visuomet privalo meškeriot eidamas prieš vandenį. Tokioms aplinkybėms esant, užsimaskavęs ir tyliai meškeriodamas, jis pagaus du kartus daugiau negu triukšmingas draugas.

Jeigu yra saulėta, jūsų šešėlis neturi kristi į vandenį. Prityręs meškeriotojas neis prie pat kranto ir neilips ant aukštesnių objektų. Jūs galite dažnai pastebėti, kaip didesnis paukštis perskrenda virš vandens ir mažos žuvytės neria gilyn arba po priedanga.

Lygumų ir kalnų upeliuose geriausia meškeriot po lietaus, kada vanduo daug maisto nešasi nuplauto nuo krantų. Labai drumzliname vandenyje meškeriojimas neproduktingas, nes žuvis nemato jauko. Drumzliname vandenyje naudojami didesni jaukai. Pastebėjus, kad trautai gaudo maistą, iškiudami į vandens paviršių, mesk jauką metru ar dviem toliau matytos žuvies ir jaukui nuskendus, iš lengvo trauk artyn savęs.

Nedideliuose upeliuose geriau naudoti natūralius jaukus negu dirbtinus. Geriausią, pagavus plevoje jauką, užkabinti nr. 6 kabliuką ir prisilinkus tyliai prie kranto, palaikyti jauką su kartele taip, kad žiogas siektų tik vandenį, bet nebūtų visas paskendęs. Momentą išlaikius, jeigu nereaguoja, perkelk jauką į kitą vietą. Jeigu užkabintas sliekas, leisk jam skęsti natūraliai, be svorelio, srovei nešant.

/bus daugiau/.

Antanas Gustaitis

NL LAIKRAŠČIO SPAUDOS BALIAUS UŽUOMINOS

Bostono Jumoristas į Toronto...

Svetkas juokas- stelai maistas, liūdesys- nuodai.

Tie žodžiai būdavo dažnai rašomi gimnazistų albumėliuose, tėvynėje neprikiausomybės laikais. Taip pat dažnai kartojame, kad juoktis lengviau, negu verkti. O ištikrųjų, sudaryti juokingai mimikai reikalinga daug mažiau raumenų, negu pykčio. Be to, juokas apsaugoja žmogaus veidą nuo pergreito pasenėjimo. Gal ir tiesa, kad linksmumas prailgina gyvenimą, ar bent apsaugoja nuo kai kurių ligų.

Tiesa ar tik spėliojimas, bet faktai rodo, kad filmų pasaulyje, tie artistai, kurie prajuokina žiūrovą, tikrai daugiau apmokami, negu tie, kurie pravirkdo.

Tik mūsų tautiečiai, kažkodėl, nelabai daug dėmesio kreipia į jumorą ar bendrai komišką meną. Priešingai gi, elgiasi vietiniai amerikonai— jie kartais sugeba juokais paversti ir savo nesekmes.

Mes turime nuosavų to žanro menininkų, bet juos kažkaip užmiršiame, nesistengiame jų dažniau asmeniškai pasikviesti, leidžiame pasenti ir išnykti, kaip dūmams išblaškytiems vėjo /kaip daina sako/, nepasinaudodami jų talentu.

Vienas toks, pirmos eilės jumoristas yra Antanas Gustaitis, gyvenantis Bostone. Jis jau senai girdėtas, nes Toronte buvęs gal prieš dešimtį metų, drauge su kitais poetais.

Kas Antaną Gustaitį kartą girdėjo, visada sugrįš ir vėl jo pasiklausyti, nes jis meistriškai- jumoristiškai ir net puikiai sueiliuota forma, pašiepia, iškelia aikštėn daugelį mūsų netikusių papročių bei ydų.

Nors Antanas Gustaitis savo povyza nėra imponuojančiai galingas, bet jo žodžiai tikrai gali išvytipiktąją dvasią iš "griešnų" ir suglebusių tautiečių/ jo žodžiais tariant/ ir prajuokinti jauną, bei seną iki ašarų.

Šį jumoristą pamatyti ir išgirsti bus proga šiemet, dar prieš Kalėdas, "Neprikiausomos Lietuvos" Spaudos Baliuje, Toronto Lietuvių Namuose. Tautiečių dalyvavimas ne tik įvertins poeto-jumoristo didelį talentą, bet ir parems Montrealyje leidžiamą lietuvių savaitraštį.

Šio laikraščio antraštė mums neleidžia užmiršti, kad tėvynė buvo laisva ir neprikiausoma, todėl ir torontiečiai, būdami skaitiniai skaitingesni, rengia metinį Spaudos Balių sutelkti lėšų ir pagelbėti šiam laikraščiui pabrangusias spaudos išlaidas padengti. Mums labai aišku, kad visa mūsų spauda dėl mažo tiražo, labai sunkiai išsilaikytų be aukų.

Tikimasi gausaus publikos atsilankymo šiame Spaudos Baliuje, kuris bus <u>š.m. 13 d. lapkričio</u>, Toronto kultūros centre, Liet. Namuose, su minėta įdomia programa, visokiom įvairenybėm bei šokiais.

Gunda Adomaitienė

A A

JEIGU GERI IR GALI GERTI – TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI – ATEIK PAS MUS. MES GALIME TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, La Salle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama <u>lietuviškai</u>. Jie atviri visiems, ieškantiems pagelbos. Ateięs pas mus – nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 365-0691, Henrikui N. 277-7868.

KALTINIMUS REIKIA...
(Atkelta iš 3 psl.)

Pov. Pakarklio kalbos, bet J. Komodaitė taip išcenzūravo tas kalbas, kad net šie marionetinės valdžios atstovai atsisakė kalbėti. Tais laikais be širdgėlos niekas negalėjo klausytis radijo. Minėti žydai komunistai, tikrieji radijofono šeimininkai dergė Lietuvą ir taip sudarinėjo "viešąją opiniją". Tai buvo kiršinimas, išjuokimas lietuvių.

Tokioms nuotaikoms tebesant, atėjo baisūs 1941 m. birželiniai trėmimai į Sibirą. Ištremiamųjų Lietuvos gyventojų sąrašus rusams sudarė komunistai, o jų tarpe buvo daug žydų.

Vos po savaitės nuo tų baisiųjų trėmimų, Lietuvą užgriuvo nacinės Vokietijos karinė invazija, kuri ypač pasidarė baisi daugeliui nekaltų žydų. Tik žydai komunistai išdūmė Sov. Rusijon. Kodėl, kai jie buvo viešpačiai Lietuvoje, neįspėjo savo tautiečių dėl nacinės grėsmės? Juk 1939 m. rudenį, kai Lenkiją išparceliavo du susitarę galūnai, prasidėjo žydų naikinimo akcija. Lietuvos žydai komunistai tatai gerai žinojo.

Bendrai, vokiečių nacių invazija buvo labai nelaukta ir daug kas Lietuvoje gyveno netikrume. Apskrities mieste, kuriame gyvenau, pirmomis invazijos dienomis kiekvienas stengėsi pirmiausia gelbėti tik pats save. Tokia jua yra karo meto situacija. Atsimenu, kai vokiečiai sušaudė jauną gimnazistą, kurį miesto tvarkytojai buvo pastatę sargybiniu prie maisto sandėlio. Tuoj visi aplinkiniai žmonės išbėgiojo. Nepaprastai išgąsdino baisus įvykis, kai pirmąją karo dieną vokiečiai Tauragės apskrityje, Klaipėdos krašto pakraštyje, sušaudė visus ištiso kaimo gyventojus. Sakę, kad rusai kariai- slapukai ten nukovę du vokiečius.

Tokioje pat baimėje gyveno ir mūsų apskr. miesto pasilikę žydai. Vokiečiai paskubomis juos suvarė į geto ir vėliau daugelį išvežė ar sulikvidavo. Tikresnių galimybių ar progų gelbėti žydus niekas turbūt neturėjo. Pasipriešinimas nacių galybei buvo lygu savižudybei. Svarbiausia, kad viskas pagal nacišką tvarką vyko staigažaibiškai. Nesiorientavo, atrodo, ką daryti ir patys žydai. Vėliau, kai žydai buvo susemti ir izoliuoti, gelbėjimosi galimybės liko veik neįmanomos. Daugeliui mūsų staigių įvykių apglušintų, atrodė, kad žydų naikinimas buvo susidėjusių aplinkybių ir padėties nacišką išdava. Žinojom, kad viskas priklausė nuo tuolaikinės nacių jėgos. Buvo aišku, kad jie naikina ir įvairias kitas pavergtas tautas. Jei jų planai būtų pasisekę, gal daug daug lietuvių būtų susilaukę panašaus likimo, kaip žydai.

Karui slenkant į galą, fronto buvau nustumtas Vokietijon. Čia susilaukiau karo galo ir, po amerikiečių išlaisvinimo, atsidūriau šiaurės Bavarijon, netoli Čekoslovakijos. Čia, už kelių kilometrų, amerikiečiai užtiko nacių įrengtą tautų naikinimą- Flossenburgo – koncentracijos stovyklą. Joje vien tik per krematoriumo kaminą išrūko 73.296 asmenys, 18-kos atskirų tautybių žmonės. Amerikiečiai atrado krematoriume knygas ir išvedė tikslią statistiką. Žuvusiųjų lentelėje žydai užėmė septintą vietą su 3132 aukomis. Lietuviai buvo aštuntoje vietoje su 2480 sudegintųjų.

Panašių davinių galima turbūt rasti ir iš kitų koncentracijos stovyklų. Visa tai sako, kad naciai naikino įvairias tautas. <u>Tačiau, atskiros tautos</u> dėl savo minėtų aukų <u>vienakitos nekaltina</u>, nes žino, kas yra tikrieji kaltininkai. Nuostabu, kodėl tik žydai nori kaltę užmesti lietuviams ar kitoms tautoms, taip pat nukentėjusioms nuo nacių. Neįtikėtina, kad tuo žydai lyg norėtų nacių kaltumą sumažinti. Žydais pradės gal niekas netikėti, kai jieims kaltinti daugelį Europos tautų.

Bet nacinis košmaras liko sunaikintas, ir jis Europai daugiau nebegraso ir nebegrasys. Vokietija ir pati dėl II-jo Pasaulinio Karo labai nukentėjo. Atsistojo visai kitokia Vakarų Vokietija. Tik per Rytų Vokietiją gali ateiti pavojus, nes ten įsišaknijo rusiškas komunizmas, kuris Europos laisvoms tautoms yra tikroji grėsmė.

Toliau dr. Levinas nurodo kad Lietuva tapo skerdykla ir kapais ne tik Lietuvos, bet ir Austrijos, Prancūzijos ir Vokietijos žydų. Šis tvirtinimas yra juk teigimas, kad iš kitur Lietuvon žydus atvežė patys nacai. Lietuviai juk negalėjo ir nevežė minėtų žydų.

Taip pat dr. Levinas tvirtina, kad Lietuvos sovietizacijos procese buvo uždarytos hebrajų mokyklos. Mūsų apskr. mieste, priešingai, žydų mokykla klestėjo. Vienas jos mokytojas "atėjo" į apskr. pradžios mokyklų inspekciją viso lietuviško švietimo sovietinti.

Dr. Levinas kaltina mūsų laikinąją Vyriausybę, Kat. Bažnyčią ir <u>nelegalias partijas</u> ar organizacijas, <u>kam jos rimtai nesmerkė žydų naikinimo</u>. Šis jo tvirtinimas implikuoja, kad smerkimų visgi būta, <u>tik dr. Levinui tatai neatrodo rimtai</u>.

Laik. Vyriausybė juk greitai buvo nacių sulikviduota. Kai kur kunigai žydus užstojo ir slėpė. Čia, Kanadoje, vienoje mūsų apylinkėje buvo kunigas, kuris žydą išsaugojo. Lietuvoj prelatas M. Krupavičius juk buvo nacių deportuotas. Dr. Levino manymu, kad nelegalios partijos turėjo išeiti viešumon ir protestuoti, atrodo nelogiškas. Pagaliau, ar Izraelis protestavo dėl persekiojimų dabartinėje Lietuvoje ?

Bendrai imant, dr. Levino minimas straipsnis keistas ir išsiaukiantis. Jam jokie lietuvių argumentai neprimtini ir nerišantys. Jo žodžiuose nesunku įžiūrėti kerštaujantį toną. Jis primena mums žydų tautinę atmintį. Juk nuo biblinių laikų, girdi, žydai niekad nepamiršta, kas buvo priepas ar draugas. Keista, bet gal dėl tos tautinės atminties žydai, atrodo, didina savo priešų skaičių. Tik prisiminkim milijonus juos supančių arabų...:

Bet lietuviai- maža tauta, vengia priešų ieškoti. Nebuvom mes priešais žydams II Pasaulinio Karo metu, nesam ir dabar. Mes apgailestaujam dėl žydus ištikusios tragedijos. Mes visi smerkiam tuos retus tautiečius, kurie buvo įveltiprie žydų naikinimo. Visos tautos turi oportunistų ir iš išsigimėlių. Lietuvių tarpe jų tikrai nedaug, ir jie mūsų nereprezentuoja.

Ps. Straipsnis gautas liepos viduryje, bet dėl laikraščio atostogų talpinamas tik dabar. NL.

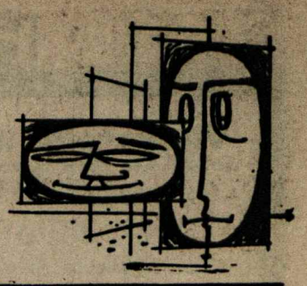

KRENVI VEIDRODŽIAI

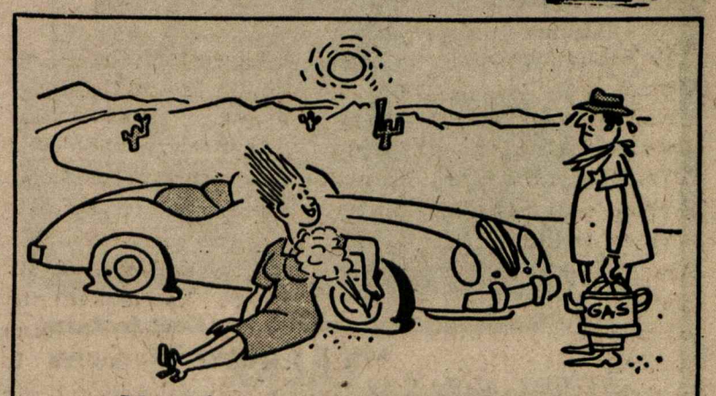

–Matai kaip gerai sugalvojau –atsivėsinti, kol tu grįši, brangusis !

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgaliotiniais.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — $30.00, pusei metų — $16.00, trims mėn. — $8.50, vienam mėn. $3.00. Kitose JAV vietose metams — $26.00, pusei metų — $14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — $31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu ..... dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $7.000.000.

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.)	6 %
santaupas	8½ %
term. depozitus 1 m.	9½ %

IMAME UŽ:

asmenines paskolas	12 %
nekiln. turto pask.	11 %

TAUTŲ FESTIVALIS

Birželio 26 ir 27 dienomis, Hamiltono Gage parke, įvyko čia egzistuojančių etninių grupių pasirodymas-Festivalis. Tai jau šeštą kartą iš eilės buvo duota proga Hamiltone esančioms taut. mažumoms išeiti viešai į pasaulį pademonstruoti savo taut. kultūrinį meną - tapybą, skulptūrą, šokius, dainas ir dar kitokį meną, na ir taut. mitybos papročius.

Didelėm parko plote buvo išsirikiavusios 22 didelės ir mažos tautos. Kanados tautų mozaikoje, čia, lietuvių buvimą bylojo aukštai iškelta mūsų trispalvė, svečiams daržello tvorelės dalis apjuosta taut. spalvų medžiaga ir stambus užrašas: Lithuanians Village. Mikliai bėgiojo apšilusios mergaitės, rengdamos maisto užsakymus ellutėse laukiantiems svečiams, gi maisto buvo gana įvairaus, kaip pav., koldūnai, cepelinai, dešrelės su kopūstais, šaltibarščiai su bulvėmis, na ir kava su kelių rūšių pyragaičiais.

Taut. meno parodėlėje matėsi nemažai gintaro išdirbinių- karolių, žiedų, apyrankių, sagučių. Kelios taut. juostos bei rankšluoščiai ir dar kiti mažesni audiniai. Parodėlės stalą puošė stambokl meno leidiniai išleisti Vilniuje apie Lietuvių Tapybą, Lietuvių Liaudies Menas /drabužiai/, Lietuvių Liaudies Menas /skulptūra/ ir dar vienas kitas leidinys.

Pirmąją dieną tautinius šokius atliko mūsų Gyvataro atstovai ir dainos meną, antrąją dieną, mergaičių choras Aidas, vad. V. Verikaičiui, akomponuojant J. Govėdui.

Festivalio dienų oras buvo gana giedras, šiltas ir tvankus. Per abi jo dienas lankytojų buvę per 160 tūkstančių. Tai rekordinis skaičius, betgi Fest. rengėjai ir tuo nelabai buvo patenkinti, nes tikėjosi sulaukti per 200 tūkst. lankytojų. Išlaidų biudžetas buvęs sudarytas 30 tūkstančių dol. sumai, bet kiek visa tai kainavo, sunku pasakyti.

Kalbant apie lietuvius, pasakytina, kad tai buvo atliktas didelis ir sunkus darbas, kuris atiteko nesenai išrinktai naujajai B-nės Valdybai, kurion įeina pusė jaunos kartos atstovų ir kurios pirmininku tapo jaunuolis K. Deksnys.

Jaunų žmonių atlikti darbai sėkmingai. Geros sėkmės linkėtina ir ateičiai.

Zp.

• Š.m. liepos 5 dieną staiga mirė Jonas Kasparas /John Kasper/ senesniosios kartos lietuvis. Jis buvo kilęs n o Pilviškių. Pirmojo karo metu jis lankė M. Yčo gimnazija Voroneže ir vėliau medicinos mokslus Karaliaučiuje. Mėgo spaudą ir rašinėdavo į įvairius laikraščius. Yra parašęs atsiminimų knygelę "Atsiminimų Žiupsnelis". Pasirašydavo J. Kapsas. Paskutiniu metu mažai kur išeidavo. Palaidotas Woodland Hamiltono kapuose.

JURGIO STRAZDO NUOPELNAI TORONTO LIETUVIAMS

Asmeninė veikla

Jurgis Strazdas krito torontiškiams į akis jau 1949 metais, kai pradėjo čia kurtis antrojo pasaulinio karo išeivių banga. Torontiškiai vertino jį jau tada, kaip žvalų, apsukrų, protingą ir sumanų verslininką. Jis vienas iš pirmųjų realizavo, kad pokarinė ekonominė konjunktūra atidarė plačiasias galimybes verslininkams. Su pusininku metėsi į statybą. Savo darbštumu, sumanumu ir nepaliaujama energija greit iškilo į sėkmingųjų eiles. To darbo Lietuvoje nedirbo. 1927 metais VD Universitete baigė gamtos - matematikos fakultetą, įsigydamas matematikos diplomą. Ilgus metus dirbo centriniame "Pienocentre" Kaune.

JURGIS STRAZDAS aptarnauja svečių stalą (sėdinčius Valiūnus, Čuplinskus, Matulionius ir kunigą Žilinską), VLIKO SEIMO METU, 1973 m. LN namuose.

6 psl.

Visuomeninė veikla

Visą laisvalaiką, o taip pat neretai nuvokdamas laiko nuo darbo ar poilsio, skyrė lietuviškam darbui. Ne politiniam o socialiniam ir ekonominiam įsikūriančiųjų gyvenimui pagelbėti. Ne tik darbu, bet ir asmeniniais lėšom dažnai - paremdavo lietuvišką veiklą. —

J. Strazdas jau pačioje išeivijos įsikūrimo užuomazgoje suorganizavo komitetą įsigyti Lietuvių Namams. Kiek čia darbo įdėta, kiek kalbėta, kiek asmenų apeita, kol buvo surinkta reikiama suma namams užpirkti. O paskui teko juos sėkmingai, ūkiškai tvarkyti. Viskas krito ant J. Strazdo ir jo pagalbininkų pečių.

Pirmąjį bankelį "Paramą" suorganizavo taip pat J. Strazdas, pasikvietęs pagalbon talkininkus. Iš duomenų, pateiktų nariams, sužinome, kad 1975 m. gruodžio mėn. 31 d. "Paramos" ir "Prisikėlimo" bankelių nariai laikė pasidėję abiejuose bankeliuose 20 mil. atliekamų pinigų. O kokios vertės yra torontiškių lietuvių kilnojamas ir nekilnojamas turtas? Kiek pinigų jie dar laiko kanadiškuose bankuose?

Naudingą ir sumanią J. Strazdo kooperatinio banko idėją greit pasigavo kitos lietuviškos kolonijos. Ir "Talka" Hamiltone ir "Litas" Montrealyje sėkmingai auga ir bujoja iki šiandien.

Antrieji Lietuvių Namai

Prieš keleris metus kilo mintis įsigyti didesnius, patogesnius ir geresnius namus. Torontiškiai darbštumu ir sumanumu jau buvo prakiutę ir pajėgūs įvykdyti tą sumanymą. Buvo kreiptasi į eilę toje srityje patyrusių asmenų, jų tarpe ir į Jurgį Strazdą. Ir vėl Strazdas tapo pirminiu varikliu namams įsigyti, iš pagrindų juos pertvarkyti lietuviškai visuomenei. Ant jo ir jo pagelbininkų krito namų administravimas. Visi į juos sutilpo ir jaunieji ir vyresnieji. Visi džiaugėsi ir sutartinai bei glaudžiai dirbo.

Audros ir ūkanos

Kaip šios planetos gamta turi saulėtų ir debesuotų dienų, taip ir Toronto Lietuvių Namai pergyvena džiaugsmą krizę. Pirmieji krizės ženklai pasirodė kovo mėn. metiniame narių susirinkime. Keturi Namų įsigijimo ir valdymo pionieriai nebuvo į valdybą perrinkti. Tapo išrinkti nauji. Kas paveikė narius šiam žygiui - neaišku. Tektų manyti, kad ne savistovus galvojimas ir nesvarstymas ateities pasėkmių privedė prie tų rezultatų. Rinkimų pasėkmėje šiandien Namų valdomosiuose organuose atsiranda krizė.

Strazdas ir valdomieji organai

J. Strazdas yra išskirtinas asmuo. Jis turi daug prigimtinių savybių, kurių kitiems trūksta. Aukšto išsilavinimo, sumanus, energingas ir darbštus. Jo nesulaikoma energija ir gimstančios idejos išveda jį į priekį kiekvienos asmenų grupės. Yra puikus oratorius - greitos orentacijos žmogus. Tai yra gerosios vado - lyderio ypatybės. O tos gerosios savybės perkerta kitų asmenų aspiracijas. Ir čia iškyla konfliktas ir seka krizė. Eilinių asmenų sambūryje konspiruojama prieš lyderį. O to tikrai nereikėtų, nebent vadas darytų nusikaltimą,

Išvada

Taip daug torontiškiams nusipelniusį asmenį reiktų gerbti ir jam dėkoti. Nebūtų Strazdo, vargu ar turėtume lietuviškus bankelius ir savus Namus. Antrojo pasaulinio karo išeivija stovi prie savo saulėlydžio slenksčio. Turėkime kantrybės - išreiškime pagarbą ir padėką išeivijos veikėjams. la.

• Tolimesnė Anapilio sodybos statyba nejuda. Po architektų pakartotino keitimo, buvo žadėta bažnyčios statybą pradėti, bet tam, matomai, yra kliūčių. Visuomenėje eina visokiausių gandų. Esą, tai trukdo vyskupija, miestas, byla su buvusiu architektu ir t.t. Tai tik gandai, gi tiesybę tėžino parapijos vadovybė, kuri visiškai be reikalo tyli. a.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

toronto

popietė savuose namuose

S. Pranckūnas

Nesutarimų parašteje

Gan solidni, niekur prie ežerų ar į vasarvietes neišvažiavusių tautiečių grupė, šią gražią sekmadienio popietę atėjo praleisti į Lietuvių Namus.

Pletaudami ir grakščių padavėjų aptarnaujami, jie kalbasi apie nūdienos aktualijas: viena iš jų svarbiausia, tai mūsų brolių amerikiečių nesutarimus, jų ryškiuosius nuomonių skirtumus, privedusius prie svarbiausio jų organo skilimo. O to pasėkoje, pradedant jau skirstytis meninių parengimų pasirinkime, jų neigiamame rūšiavime, ar net visiškame ignoravime.

Besikalbantieji torontiečiai, tiesiog negali suprasti į tokias neigiamas platumas nuklydusių tenykščių reikalų. Juk dar prieš porą, trejetą metų pasaulio lietuvių centras švytėjo pasigėrėtinoje, visus nuostabiu vienybės akstinu apjungiančioje harmonijoje. Čikaga taip suspindėdavo savaisiais operų, baletų pastatymais, kad mūsų torontiečiai, kas su kuo susimetę, ne tik mašinom ten traukdavo, bet ištisom grupėm lėktuvais skrisdavo į tas didžiąsias jų tenginiams meno šventes. O dabar gan nemaloniu aidu pasiekiančios žinios teigia ne tik apie neužpildytas sales, bet priėjimą prie tokio ignoruotino nelankymo, jų pačių rengto, šlovingosios tautos dviejų šimtmečių sukakties minėjimo.

Bet vienas pilietis, kiek ryškiau įsiterpdamas, pripažįsta tai normaliu gyvenimo reiškiniu. Kaip ir visur pasitaiko audringesnių dienų ar didesnių nesutarimų. Bet praėjus reikiamam laiko tarpsniui, išsilukštenus visiems nesklandumams, klystelėjusieji susipras. O po to vėl sugrįš palaiminta santaika ir nuoširdaus bendradarbiavimo vienybė. Lygiai taip, kaip įsisukus stipresniam vėjui ir išblaškius paskutiniuosius audros debesis, saulė savaisiais spindulais vėl užlies pagražėjusį pasaulį. Tuo labiau, kad tokių nesutarimų visur yra, jų visur pasitaiko. Jis tik dabar skaitęs tarybinį savaitraštį "Literatūra ir Menas", kur gan jau sušvelninta forma iškeliami literatų, kino rašytojų ir kinematografininkų nesutarimai. Vieni ten kaltina kinematografininkus už literatūros kūrinio suprastinimą, jo nuskurdinimą. Kiti tuo tarpu priekaištauja rašytojams už nesveiką per didelį jautrumą, nenorą suprasti kinematografų specifikos.

Literatūros kritikoje plačiau besireiškiąs Algimantas Bučys per visą Nr. 20 puslapį įrodinėja, kad skaitytojas atėjęs į kino teatrą, kuriame rodomas ekranizuotas literatūros kūrinys, norėdamas kartą pabendrauti su mėgstamais knygos herojais, nusivilia pamatęs, kad veikėjai nei dvasiniai, nei fiziniai nėra panašūs į jo įsivaizduotus, skaitytus knygoje.

Eidamas prie konkretesnių pavyzdžių, autorius pamini J. Tumo - Vaižganto apysakos "Dėdės ir dėdienės" filmo pastatymą. Džiaugdamasis, kad klasikų ekranizacija esąs didelis dalykas, bet kartu suabejoja, kiek ji yra pavykusi... Kiek jam yra tekę pažinti didįjį rašytoją, Bučys kelia klausimą: kiek jo išliko ekrane? Vaižgantas buvęs didelis entuziastas, o žiūrovas, pamatęs tą filmą, supras, kad šalia pavadinimo ten yra perkelti tik veikėjų vardai. Ten prarasti ne tik bendrieji jų bruožai, bet ir nacionalinis koloritas, kurį akcentavo pats Vaižgantas sakydamas, kad vienas iš veikėjų, Mykoliukas, buvo ne tragedijoms vaizduoti bet melancholijai išreikšti. Tai esanti nepaprastai perdirbta istorija, kurią autoriai taip suracionalizavo ir supažangino, kokia tikrumoje ji niekuomet nebuvo. Todėl vertinant filmą, tenka pasakyti, kad scenaristei V. Žilinskaitei, norėjus paversti Vaižgantą kuo filmageniškesniu, tas nevisai pavyko.

Ir tą supranta ne tik lietuvis, bet ir sąjunginis žiūrovas, kuriam Vaižganto vardas nieko nepasako, o išėjus iš kino salės, žiūrovas išsineša tik tokią, Vaižgantui visai svetimą idėją, kad vergas negali pasiryžti savarankiškam poelgiui. Dėl to ten vaizduota mergina susitaiko su savo vedybiniu gyvenimu ir netgi jaučiasi savotiškai laiminga.

Bendrai išryškinant socialinių įvykių pagrindą ir įjungiant į tekstą tokias mintis, kurios glūdėjo rašytojo gilioje potekstėje, visai sugrubino ir suprastino tiek socialinius, tiek etinius personažų santykius. Ir tai įvyko rašytojo supažanginimui, kai į vieną kūrinį buvo įjungtos kitos Vaižganto temos, nieko bendro šiuo atveju neturėjusios nei su rekrutų gaudymu, nei su avių piovimu.

V. Bačėnas *All Seasons Travel*, B.D.
2224 DUNDAS STREET W.,
TORONTO, ONTARIO
M6R 1X6
Visais kelionių reikalais
betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
9¾% už 2 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
9% už 1 m. term .dep.	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų ir namų planą	
8¼% už spec. taupymo sąsk.	
7½% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 13 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: **532-8723** ir **532-1149**

Balio Maskeliūno

ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • *20 METŲ PATIRTIS*

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814
2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

Vilniečių sąskrydis

Bernardas Naujalis

Kaip kas metai ir vėl tas pats Broniaus Saplio valdomas /torontiškio visuomeninko, gero veiklaus Vilniaus krašto sūnaus/ metalinis žirgas, rydamas benziną ir prunkšdamas dūmais, kaip pašėlęs nešė mus į "Paryžių".

Aš džiaugiausi, nes vėl tikėjausi pamatyti Notre Dame, Place de Šatlet, Place de Concors, Place de Bastile, Place de Barbes ir kitką, o ypač gražiuosius sodus ir Alizejaus paminklų laukus. Nesupratau, kaip tas metalinis žirgas mus perneš per Atlanto vandenyną. Deja, kaip praeitais metais, taip ir šiais, važiavome ne į Prancūzijos Paryžių, bet į Paris, Ontario pas labai vaišingus, geraširdžius Gedimino Pilies savininkus Česnulius, kurie praeities gyvenime lenkų iškankinti, moka žmones mylėti. Darbštūs, sąžiningi, veiklūs ir mokslu persisunkę, priėmė svečius su nuoširdumu. P. Česnulienė tuojau nuvedė prie paruošto svečiams stalo, kuris buvo apkrautas skirtingais 32 maisto patiekalais. Šį stalą paruošti mamytei padėjo jos maloni dukrelė. Ją nusivedęs nuošaliau klausinėjau, kaip jai pavyko pasekti puikiais mamytės papročių keliais. Deja, niekur be seklių neapsieinama, todėl ir čia staiga pamatėme pažįstamą veidą ir turėjome mūsų pokalbį tuojau nutraukti.

Vilniečių sąskrydžiui pirmininkaujant p. Ancevičienei ir sekretoriaujant p. Trumpauskienei, Sąskrydis buvo atidarytas. Angelė Česnulienė sveikino svečius savo šiltais žodžiais ir kai kurie apgailestavo, kad per daug /kas metai/ p. Česnuliai, o dabar kasdien.

Įėjimas į parodą nemokamas/ į La Ronde reikia mokėti -vaikams 25 c., suaugusiems-50 c./, bet įėjimui į pavilijonus reikia turėti vizą. Vienadienė viza kainuoja 3,50 dol., sezoninė-5 dol. Todėl, kas turi laiko ir žada ten dažniau apsilankyti, apsimoka įsigyti sezoninę vizą. Kas turi vizą-į La Ronde įleidžiamas nemokamai.

Šiais metais parodoje dalyvauja šios valstybės: Austrija, Bulgarija, Čekoslovakija, Graikija, Haiti, Indija, Kolumbija/ pirmą kartą iš viso/, Marokas, Meksika, Pakistanas, Persija/Iranas/, Prancūzija, Quebec'as, Sovietų Sąjunga ir Šveicarija. Nebedalyvauja Jugoslavija ir Kinija. Nedalyvauja ir Jungtinės Amerikos Valstybės, nes jų gražusis ir pat įspūdingiausias pavilijonas, tas didysis "burbulas", beruošiant darbininkams pataisymus, š.m. gegužės mėn. 20d. sudegė ir dabar teberiogso tik metaliniai griaučiai. Iškabos sako, kad pavilijonas šiemet nebus atstatytas, bet bus atidarytas kitais metais.

Be išvardintų atskirų valstybių pavilijonų, veikia keletas specialių paskirčių pavilijonų, pav., ginklų, erdvės/Strange, strange World/, jumoro, gamtos apsaugos, filatelijos, Vakar Dienos Kaimelis, ir kitokių. Keli pavilijonai rodo mokslines filmas, o apvalusis Quebec'o pavilijonas tebesuka garsųjį Walt Disney filmą Canada'67.

Atskirų tautybių pavilijono šiemet nėra, bet tautybės gali pasirodyti su savo ansambliais parodos teatre Kiosque Internationale. Įėjimas į tą teatrą nemokamas. Jau pasirodė kelioliika atskirų tautų.

Liepos 4 d., sekmadienį, lietuviai turėjo savo pasirodymą. Programą išpildė Z. Lapino vadovaujamas Gintaro ansamblis: Montrealio gintariečiai padainavo, pagrojo ir pašoko. Programą tą dieną išpildė du kartus. Kadangi sekmadienio oras buvo puikus, publikos teatre prisirinko sausakimšiai ir koncertą sutiko entuziastingai. Kai kitais metais ansamblis nedalyvavo, skųsdamasis, kad vasaros metu negali surinkti visų dalyvių, tai šiemet viskas pavyko puikiausiai.

/Vėliau, vidury vasaros, pasirodė ir gintariečiai iš Toronto, dalyvavę tarp kitų tautų, pristatydami Miss Vilnius iš Toronto ir pašokdami kelis šokius. Red./.

Be ansamblių pasirodymų, teatre vyksta koncertai, ir Place des Nations-Tautų Aikštėje vakarais taip pat koncertuojama.

Kadangi šie metai yra Olimpiniai metai, tai ir pavilijonų pagrindinė tema yra sportas. Pvz., Austrija išstatė daug pavyzdžių iš šių metų Žiemos Olimpijados Innsbrucke. Prancūzija daug dėmesio kreipia į modernių laikų olimpinių žaidynių atgaivintoją Pierre Coubertin. Sovietų Sąjunga išstatė modelius ir planus XXIII Pasaulinės Sporto Olimpijados, kuri įvyks 1980 m. Maskvoje. Kita dalis eksponatų skirta Estijai. Iš lietuvių-yra išstatyta Jono Mikėno skulptūra Pirmoji Kregždė, Domicelės Tarabildienės dvi graviūros ir Algio Zokaičio medžio skulptūra. Knygų tarpe parduodama ir lietuvių Poezijos Pavasaris rinktinė.

Beveik visuose pavilijonuose rodomi su tuo kraštu surišti filmai ir skaidrės. O mokslinių filmų pavilijone rodomos Jacques Cousteau filmas iš kelionių į jūros dugną.

Bulgarija ir Čekoslovakija atsivežė savus ansamblius ir jų pasirodymai vyksta prie jų pavilijonų ar tarpt. teatre. Turi ansamblius meksikiečiai, indai ir šveicarai. Pakistanas turi gyvačių tramdytoją ir savus šokėjus. Aikštyne veikia parodos paštas ir bankas. Yra keli restoranai ir daug užkandinių. Pardavinėjami suvenyrai.

Ant. Bernotas

montreal

DEŠIMTOJI "ŽMOGUS IR PASAULIS" PARODA

Kasmetinė Montrealio Pasaulinė Paroda "Žmogus ir Pasaulis" /anksčiau – Expo '67/ š.m. birželio 17 d. ir vėl atidarė savo vartus. Paroda truks iki rugsėjo 6 d., Darbo Dienos. O pasilinksminimų parkas La Ronde buvo atidarytas jau gegužės mėn. pradžioje ir veikė savaitgaliais.

PADĖKA

Š.m. liepos mėn. 5 d. po ilgos ir sunkios ligos mūsų mylimam vyrui, tėvui, seneliui ir uošviui

A. A. JONUI PETRAUSKUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems, pagerbusiems velionį savo atsilankymu bažnyčioje laidotuvių išvakarėse ir jį palydėjusiems į kapus.

Nuoširdžiai dėkojame ir visiems tiems, kurie pareiškė mums užuojautą žodžiu ir raštu ir užprašė šv. Mišias už velionies vėlę.

Nuoširdi padėka Šv. Kazimiero parapijos klebonui dr. F. Jucevičiui ir velionies broliui kunigui Antanui už atlaikytas šv. Mišias ir pasakytą gražų pamokslą.

LIŪDINTI ŽMONA, DUKTĖ, ŽENTAS IR ANŪKĖ

A † A Dr. JONUI ZULONUI mirus, žmona Delsiną ir sūnų Raimundą giliai užjaučia ir kartu liūdi –

Vincė ir Pranas Gudžinskai

Ramovėnui R. SIMANIUKŠČIUI, jo tėveliui Lietuvoje mirus, reiškiame jam nuoširdžią užuojautą –

L. V.S-gos Ramovė, Montrealio Skyrius

- Alfonsas Viskantas su šeima buvo išvykę į Lietuvą ir grįždami sustojo žmonos tėviškėje Bulgarijoje.

Lietuvoje kurį laiką viešėjo Juozas Petrauskas ir Mykolas Gudas. Juodviejų pasikalbėjimas su korespondentu buvo patalpintas Gimtajame Krašte.

- Susirgo Petras Vaupshas, gydosi Montreal General Ligoninėje. Taipgi susirgusi K. Valcekauskienė.

Delmar Ceramic's
(Mike Rutkauskas)
GREEN WARE GLAZES FIRING KILNS
477-G DELMAR AVE.
POINTE CLAIRE, P.Q. H9R 4A5
TEL. 695-0370

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy
LEO RATNER, B.P.H. L. PH.
NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS
VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA
7576 CENTRALE – LASALLE – 365-0770

Tony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. – MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Lautinaitis

FINA
TEL.: 694-1037
(MIKE RUTKAUSKAS)
PLAZA FINA
MECANIQUE GENERALE – SERVICE DE FREINS
MISE-AU-POINT – REMORQUAGE
GENERAL MECHANIC – BRAKE SERVICE
TUNE-UP – TOWING
215 BOUL. HYMUS POINTE-CLAIRE

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.
123 MAPLE BLVD. CHATEAUGUAY TEL. 691-4760
5784 VERDUN AVE. VERDUN, QUEBEC TEL. 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

Highland Auto Body
611 Lafleur Ave., La Salle. – Tel. 366-7281
- ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.
(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)
- APTARNAUJAME GAZOLINO IR ALYVOS PRODUKTAIS.
Savininkai V. Šušinskas & Son, tel. 389-0571.

W. LAPENAT
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
89 Orchard Street, La Salle, P.Q.
Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
– tel. 366-6237- 3896.

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle
Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus –
364-1470

JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas
- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laikas saugojimas (Storage)
6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Jetté & Frère Ltée
Viskas moderniems namams !
Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Gaziniu priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame – Hydro - Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.
Plumbing & Heating kontraktorius.
140 - 2e AVENUE LASALLE,
366-0330

CFMB
RADIO 1410 MONTREAL
LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11 iki 11,30 val. vak.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

DIDELĖ NUOLAIDA KAINŲ (iki 60%) SIUNTINIAMS
LIETUVĄ
KALNAITIS JUOZAS KAUNAS
- Medžiaga suknelėms - Crimlene, kostiumams ir švarkams - šimtaprocentinė rūšis – pusė kainos.
- Angliška medžiaga 100% vilnonė. Vilnonė arba polyester'ia – nuolaida iki 60%.
- Skarelės vilnones arba šilkinės ir naujausiais piešiniais.
- Megztukai, golfai ir puloveriniai – didžiausias pasirinkimas specialiomis kainomis.
- Moteriški paltai - Borgana (art. fur) įvairaus dydžio tik $49.00.
- Vyriški megzti marškiniai (kanadiški) – pusė kainos. Taipgi, daugybė kitų daiktų, reikalingų Lietuvoje.
A.B.C. PARCEL SERVICE, 3891 St. Lawrence Blvd., Montreal, P.Q. H2W 1X9. Tel. 844-9098.

M. PHILIPPE IZZI
Prop.
Skubiai išvalome, paimame, pristatome
SKAMBINKITE – 365-7146
NETTOYEURS CLEANERS
7661-A CENTRALE
coin/ corner 5e ave 365-7146
495-90e AVE
coin / corner Bayne 365-1143
Dino's

366-7818
PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės – De La Verendrye, pr'e Lapierreir vandens kanalo. Tel. 365-3364.

NL REIKALAI

NL laikraščio GEGUŽINĖ įvyks rugpjūčio 22 d. F. Skruibio vasarvietėje.

Jau skelbėme gegužinės laiką liepos mėnesio pradžioje, tad ir dabar pakartotinai primename ir prašome rezervuotis laiką šiai išvykai. Ji yra tradicinė, kas met susilaukianti montrealiečių ir iš dalies ottawiškių bei apylinkių lietuvių dėmesio-tad sekite skelbimą!

NL laikraščio atostogos praėjo gerai ir linksmai olimpinėje dvasioje, kaip ir daugeliui montrealiečių.

Vėl pasirodydami su laikraščiu, tikimės, kad ir įplaukos bei prenumeratų apsimokėjimai pagyvės.

Džiugu, kad laikraščio bendradarbiai net daugiau, negu paprastai, parašė atostogų metu. Jiems dėkojant, primename, kad jų rankraščiai, pagal galimybę, bus patalpinti, kad ir vėlesniuose numeriuose. NL.

Nekantrauju kai neapsimokat prenumeratą. Laikraštis

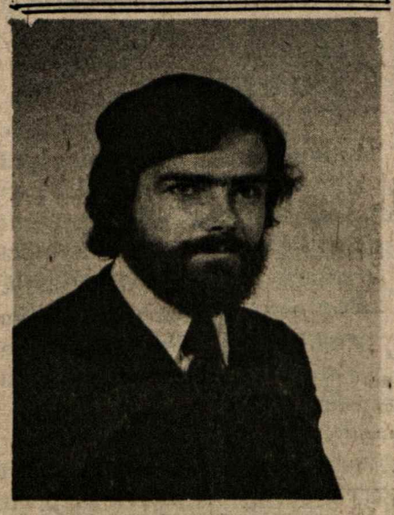

Dr. Raymond ŠIMKUS, naujas medicinos daktaras Montrealyje. Moksius baigęs McGill universitete ir dirba St. Mary ligoninėje. kaip chirurgas.

FILMAS DŽIUGINS LIETUVIŲ IR KANADIEČIŲ AKIS

1974 m. pavasarį pamačiau Otavoje nuostabių dail. A. Tamošaitienės kilimų parodą. Kilo noras tas grožybes parodyti ir kitataučiams. Susitarėm su A. Tamošaitiene, kad aš parašysiu straipsnį, kuris tiktų žurnalui "Arts Canada". Kai grįžau į Halifaksą, nusprendžiau rašyti ne straipsnį, bet paruošti filmą, nes toje srityje jau porą metų buvau dirbusi. Bandžiau pirmiausia gauti lėšų iš "National Film Board". Šiai įstaigai mano paruoštas rankraštis patiko, bet lėšų paskyrimas būtų užtrukęs porą metų. Tada bandžiau kitur. Susidarė N. Skotijos būrelis lietuvių, kuris mane išrinko pirmininke. Anksčiau paruoštąjį rankraštį įteikiau Kanados vyriausybei mineto būrelio vardu. Teko eiti per penkias komisijas. Pagaliau po ištisų metų laukimo atėjo atsakymas, įpareigojantis užbaigto filmo teises atiduoti ne N. Skotijos lietuvių būreliui, o Kanados Lietuvių Bendruomenei. Po to buvo paskirtos lėšos filmui paruošti.

Filmavimas pradėtas pas p.p. Tamošaičius š.m. birželio mėnesį. Filmavimas, kuris yra reikalingas garso arba pilnos aptarnos (crew), yra užbaigtas. Dar teks papildomai filmuoti apie porą šimtų pėdų, sukarpyti bei redaguoti filmą ir parašyti atitinkamą komentarą.

Reiškiu nuoširdžią padėką visiems, prisidėjusiems prie šio kultūrinio darbo: J. Paukštaičiui, kun. dr. Pr. Gaidai, prel. dr. J. Tadarauskui, N. Kulpavičienei, dr. M. Ramūnienei, Anglijos ir Kanados Lietuvių Bendruomenėms už rekomendacijas Kanados vyriausybei filmo reikalu; p.p. Tamošaičiams ir Nagiams už rankraščio (skripto) paruošimą, prof. R. Vaštokui ir dr. M. Ramūnienei už patarimus rankraščio reikalu; p.p. Tamošaičiams, "Gyvatarui" bei jo vadovei G. Breichmanienei, Muzikinei Stepo Kairio Grupei bei jos vadovams už dalyvavimą filme; archit. V. Petruliui už filmavimą ir ypač gerai techniškai paruoštas spalvas, jo padėjėjams Randolph Gaynor ir Michael Macmillan; garso tvarkytojai panelei Patricia Kipping. Ypač dėkingi esame p.p. Tamošaičiams už vaišingumą.

Ramūna Macdonald,
direktorė

KONCERTAS-PIKNIKAS ANT DAINAVOS EŽERO KRANTŲ.

Sekmadienį, rugpjūčio 22 d. rengiama kelionė į Dainavos ežero pakrantes, Montrealio Ansamblio GINTARO gimtinę. Po buvusio pasirodymo Kanados gimtadienio iškilmėse bei koncertavimo Man and His World International Band Shell, gintariečiai koncertuos, iškylaus ir piknikaus Dainavos ežero apylinkėse. Šv. Mišios bus celebruojamos kun. J. Kubiliaus 11 v. 30 prie Beržo Kryžiaus.

Autobusas išvyksta 10 v. ryto nuo Aušros Vartų bažnyčios, o iš Dainavos-10 v. vakare. Gintariečiai prašomi atvykti prie autobuso ne vėliau 9 v. 45 m. Kadangi jame turėtų būti užtenkamai vietos, tautiečiai, kurie norėtų tą dieną praleisti Dainavoje, prašomi kelliauti kartu. Kelionės išlaidos ten ir atgal $3. Pranešti 737-8524.

Neužmirškite pasiimti foto aparatų. P. Povilaitis

● Vytas Ptašinskas dirba Gyvybės Apdraudos įstaigoje. Perėjo dirbti į Nekilnojamo Turto Pirkimo-Pardavimo Įstaigą Vincas Plečaitis. Netrukus pasirodys jų skelbimai. Sėkmės!

● Mirė Leonas Gudas, sulaukęs virš 70 m. amžiaus. Išgyveno Kanadoje apie 50 m. Paliko žmoną Marija. Kiti giminės Lietuvoje.

PATAISYMAS: Nr. 25 laidoje Filmų Pasaulyje — Mėlyna Paukšte A. Gustaičio rašinio pabaigoje praleista:

... Ją gal pamatysi, gal apčiuopsi, bet ji išskris kaip nebuvusi ir liks gyvenimiška realybė su paprastu maistu, kietu darbu, kuo matyki, yra bendras JAV ir Sovietų Rusijos filmas. Suprantate gudrią apgaulę? Amerikiečiai ir pasaulis supras. Vėl tokios valstybė bus Sovietų Rusija, štai, kokius liuksus parodžiusi net iš paties Leningrado! Atsiprašome NL.

NL LAIKRAŠČIO LEIDĖJAI KVIEČIA VISUS MONTREALIEČIUS IR OTTAWIEČIUS IR APYLINKIŲ LIETUVIUS SU PAŽĮSTAMAIS ATVYKTI Į

GEGUŽINĘ,

KURI RUOŠIAMA PAS F. SKRUIBĮ, JO GRAŽIOJE VASARVIETĖJE, Pointe Fortune, prie Ottawos upės, rugpiūčio 22 d., sekmadienį.

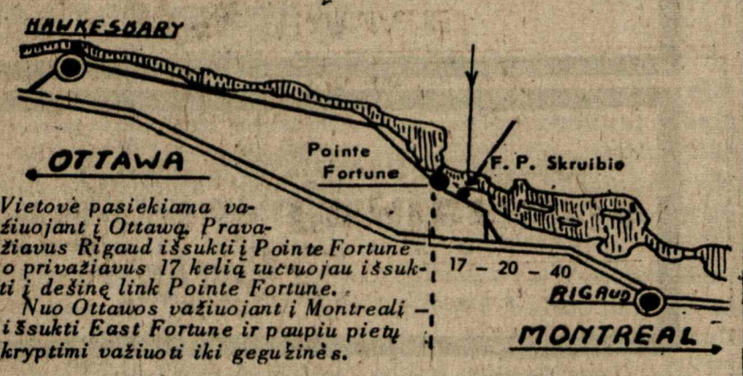

Vietovė pasiekiama važiuojant į Ottawą. Pravažiavus Rigaud išsukti į Pointe Fortune o privažiavus 17 kelią tuctuojau išsukti į dešinę link Pointe Fortune.
Nuo Ottawos važiuojant į Montreali — išsukti East Fortune ir paupiu pietų kryptimi važiuoti iki gegužinės.

Veiks muzika ir kiti svečiams pasitarnavimai!

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už $5.00 metams!

Prašome iškirpti ir prisiųsti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

Dr. J Mališka
Dantų gydytojas
1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
Montreal.
Tel. 255-3535

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja
1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. A. S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West,
Suite 215, Montreal 109, Que.
Tel. 931-4024

PHARMACIE Gagnon
ROBERT GENDRON LPH. PROP.
7626 CENTRALE LASALLE
366-9742
ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO
VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

ADVOKATAS
R. J. Išganaitis, BA, BCL
606 Cathcart (prie Phillips Square), Suite 405.
Montreal, P.Q. — Tel: 871-9644, namų 678-3660.

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS
J. P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

PRENUMERATA $ 10.00 metams ir $6.00 pusei metų.

KELEIVIS
PUBLISHING COMPANY
TEL. 268-3071
PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905
636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Royal Trust
Atstovas J. Skučas,
6966 Terasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.
PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME — PARDAVIME
(Specialybė — sklypai ir žemė)

TRUST GÉNÉRAL DU CANADA
3270 Boul. Langelier, Montreal, P.Q. H1N 3A7
PIRKTI AR PARDUOTI
NEKILNOJAMĄ TURTĄ PADĖS JUMS
V. PĖTERAITIS
254-4566 / Namų — 721-0614

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?
NAMAI — APARTMENTAI — ŽEMĖ — PASKOLOS
D.N. BALT — BALTRUKONIS
Sylka Realties Inc.
445 Jean Talon West. Suite 395,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.
Montreal, Que.
Foto E.M.L.S. Sistema.

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKĖLIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

22-JI KANADOS LIETUVIŲ DIENA

MONTREALYJE — 1976 — SPALIO MĖNESIO 9 — 10 DIENOMIS

MONTREALIO LIETUVIŲ ŽVEJOTOJŲ — MEDŽIOTOJŲ KLUBO "NIDA"

GEGUŽINĖ

rugpiūčio 15d, sekmadienį,
SKRUIBIO VASARVIETĖJE
Pointe Fortune, P.Q.

BUS ĮDOMIAI ĮVAIRI PROGRAMA SU MUZIKA

Svečiai renkasi prie paruošto stalo su savo gėrimais ir užkandžiais.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE
Pontiac ★ Buick ★ Astre

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

● NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
● NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
● MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
● UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU
Manageriu
LEO GUREKAS

mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

LEFEBVRE & ROBERT INC.
AMEUBLEMENT - FURNITURE
PARDAVIMAS

ĮVAIRIŲ BALDŲ PER KRAUTUVĖS 3 AUKŠTUS

● Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
● Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE — 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasias s-tas	6.0%	Asmenines	11.0%
Taupomasias s-tas	8.25%	Nekiln. turto	10.75%
Termin. ind. 1 metams	9.5%	Čekių kredito	12.0%
Termin. ind. 2 metams	9.75%	Investacines nuo	11.0%
Termin. ind. 3 metams	10.0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.